

Informacja Prezydenta Miasta Lublin**o realizacji Programu Zapobiegania Przemocności oraz Poprawy Bezpieczeństwa Mieszkańców i Porządku Publicznego - „Bezpieczny Lublin” oraz o działaniach podejmowanych na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców w 2016 roku.**

Wykonując zapisy Uchwały nr 794/XXXII/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 27 czerwca 2013 r., w sprawie uchwalenia Programu Zapobiegania Przemocności oraz Poprawy Bezpieczeństwa Mieszkańców i Porządku Publicznego „Bezpieczny Lublin” składam informację o stanie bezpieczeństwa w mieście za ubiegły 2016 rok, w związku z realizacją Programu oraz informację o wynikach działań podejmowanych przez Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin i prowadzonych przy systematycznej współpracy z podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo oraz porządek publiczny w mieście. Przedmiotowa informacja została przygotowana w oparciu o dane opracowane przez poszczególne Wydziały i Biura Urzędu Miasta Lublin, Komendę Miejską Policji w Lublinie, Straż Miejską Miasta Lublin, Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, Powiatową Stację Sanitarno - Epidemiologiczną w Lublinie, Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie tj. podmioty, które w ramach swoich kompetencji biorą udział w realizacji zadań ujętych w Programie „Bezpieczny Lublin”.

Celem Programu „Bezpieczny Lublin” jest poprawa poczucia bezpieczeństwa i faktycznego stanu bezpieczeństwa mieszkańców, zapewnienie społecznego poparcia oraz włączenie mieszkańców w realizację Programu. Podstawowym zadaniem Programu jest zintegrowanie kompetencji i koordynacja działań poszczególnych służb oraz instytucji odpowiedzialnych za porządek publiczny i bezpieczeństwo mieszkańców naszego miasta.

Realizacja zadań ujętych w Programie „Bezpieczny Lublin” w 2016 r. prowadzona była w niżej wymienionych obszarach i formach.

Obszar Restrykcyjno – Represyjny

1. Podprogram – „Bezpieczna Dzielnica”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Komenda Miejska Policji w Lublinie.

Przedsięwzięcie skierowane jest do mieszkańców poszczególnych dzielnic miasta Lublin. Dzielnicowi udzielają porad jak zachować się w sytuacjach zagrożenia a także ściśle współpracują z innymi organizacjami oraz służbami odpowiedzialnymi za zapewnienie bezpieczeństwa.

W realizację programu zaangażowana była również Straż Miejska Miasta Lublin. W 2016 roku ważne miejsce wśród celów do realizacji zajęła współpraca Straży Miejskiej ze społecznością lokalną oraz jej przedstawicielami prowadzona przede wszystkim przez Oddział Dzielnicowych. Jedną z podstawowych form pracy strażnika dzielnicowego jest stała współpraca z jednostkami samorządu mieszkańców i udział strażników dzielnicowych w realizacji inicjatyw lokalnych. Ponoszą oni jednoosobową odpowiedzialność za realizację zadań ukierunkowanych na poprawę stanu sanitarno – porządkowego i spokoju publicznego na swoim terenie.

Do głównych zadań dzielnicowych należy:

- stały, systematyczny kontakt z Radami Dzielnic i kierownikami osiedli oraz czynny udział w dyżurach pełnionych przez członków Rad Dzielnic,
- patrolowanie i kontrolowanie wyznaczonych rejonów, głównie pod kątem: spraw porządkowych, spokoju i ładu publicznego, przestrzegania przepisów ruchu drogowego, spożywania napojów alkoholowych, niszczenia zieleni, wyprowadzania psów, zwracania szczególnej uwagi na tereny i okolice, na których usytuowane są żłobki, przedszkola, szkoły, placówki oświatowe, place zabaw,
- kontrolowanie przestrzegania prawa powszechnie obowiązującego oraz przepisów prawa miejscowego,
- zabezpieczanie imprez (np. sportowych, rekreacyjnych, kulturalnych, festynów dzielnicowych itp.),
- inicjowanie, organizowanie i czynne wspieranie działań i przedsięwzięć społeczności lokalnych, mających na celu zapobieganie popełnianiu wykroczeń porządkowych i w ruchu drogowym.

W minionym roku Strażnicy prowadzili konsultacje z Radami Dzielnic i Osiedli, na rzecz określenia priorytetów dla poszczególnych części miasta. Prowadzili stałe dyżury w siedzibach Rad Dzielnic, w trakcie których mieszkańcy mogli osobiście zgłaszać strażnikom interwencje, uwagi, problemy i spostrzeżenia. Wspólne rozwiązywanie zgłaszanych problemów oraz inicjowanie działań zmierzających do poprawy stanu

porządku i bezpieczeństwa na szczeblu lokalnym niewątpliwie przyczyniło się do poprawy ładu i porządku w dzielnicach i osiedlach. Straż Miejska (poprzez dzielnicowych) zwracała się do Rad Dzielnic o wskazanie miejsc niebezpiecznych na terenach ich dzielnic, w celu objęcia ich wzmożonym nadzorem, szczególnie w godzinach wieczornych i nocnych. Miejsca uznane przez Rady Dzielnic za niebezpieczne były przez funkcjonariuszy systematycznie nadzorowane i kontrolowane. W swoich działaniach, dzielnicowi wspierani byli patrolami Oddziału Patrolowo - Interwencyjnego Straży Miejskiej. Funkcjonariusze OPI (szczególnie w porach wieczorowych i nocnych) kontrolowali tereny i miejsca wskazane przez dzielnicowych, tj. przede wszystkim okolice: szkół, przedszkoli i placówek oświatowych, sklepów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, tereny zielone, miejsca gromadzenia się młodzieży oraz miejsca, w których spożywanie napojów alkoholowych jest zabronione. W 2016 r. największy odsetek zgłoszeń od mieszkańców stanowiły zgłoszenia dotyczące interwencji drogowych, a następnie porządkowych, wśród których dominowały zgłoszenia w zakresie spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych, utrzymania porządku i czystości, braku nadzoru nad wyprowadzanymi psami oraz zakłócania ciszy i spokoju publicznego. Wszystkie sprawy, problemy i nieprawidłowości zgłaszane przez Rady Dzielnic i mieszkańców, były traktowane priorytetowo - realizowano je systematycznie i na bieżąco. W zakresie różnorodności niepożądanych zjawisk strażnicy prowadzili systematyczne kontrole rejonów wskazanych przez Rady Dzielnic.

W realizację programu włączył się również Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie. W dniach 15 lutego i 31 marca 2016 r., w ramach współpracy międzyinstytucjonalnej, pracownicy Filii Nr 5 Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie uczestniczyli w „Konsultacjach społecznych”, dotyczących bezpieczeństwa mieszkańców zamieszkałych w rejonie działania Komisariatu III Policji w Lublinie. Celem konsultacji było zdiagnozowanie zagrożeń przestępczością kryminalną, wykroczeniami uciążliwymi społecznie, bezpieczeństwa w ruchu drogowym, na podstawie których zostaną opracowane mapy zagrożeń obrazujące poziom bezpieczeństwa na terenie działania Komisariatu III Policji w Lublinie. Podczas spotkania pracownicy zwrócili uwagę na konieczność zwiększenia bezpieczeństwa wśród mieszkańców w szczególności ul. Łukasieńskiego oraz ul. Mireckiego w Lublinie.

Realizacja programu przez Komendę Miejską Policji w Lublinie, Straż Miejską Miasta Lublin oraz jednostki współpracujące pozwala na bieżące monitorowanie a zarazem eliminowanie niebezpiecznych zachowań.

2. Podprogram – „Bezpieczna Taksówka”.

Podmiotami wiodącymi w realizacji podprogramu są Komenda Miejska Policji w Lublinie oraz Straż Miejska Miasta Lublin.

Celem programu jest podniesienie poziomu bezpieczeństwa kierowców taksówek, stanowiących grupę zawodową o dużym ryzyku, znajdujących się często w sytuacjach zagrożenia. Program ten pozwala na szybszy przepływ informacji do stanowiska kierownika KMP w Lublinie oraz dyżurnego Straży Miejskiej Miasta Lublin odnośnie zaistniałych zdarzeń na terenie miasta Lublina, co w rezultacie prowadzi do skrócenia czasu reakcji na zaistniałe zdarzenia. W ramach powyższego przedsięwzięcia działają dwa telefony alarmowego powiadomienia – przeznaczone do bezpośredniej łączności taksówkarzy z dyżurnym KMP w Lublinie oraz dyżurnym Straży Miejskiej Miasta Lublin.

3. Podprogram – „Miejskie Patrole Ponadnormatywne”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Komenda Miejska Policji w Lublinie.

Na mocy Porozumienia Nr 1/BM/16 w sprawie zorganizowania w 2016 roku służb ponadnormatywnych funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie finansowanych ze środków stanowiących dochody własne miasta Lublin skierowano do służby 875 pieszych patroli ponadnormatywnych przy łącznej liczbie godzin służby – 14 000. Policjanci w ramach pełnionych służb osiągnęli następujące wyniki:

- wylegitymowano 4 343 osób,
- zatrzymano 13 sprawców przestępstw na gorącym uczynku,
- zatrzymano 21 osób poszukiwanych,
- odzyskano 1 poszukiwaną rzecz,
- ujawniono 864 wykroczenia, z czego w 355 przypadkach ukarano sprawców wykroczeń poprzez nałożenie mandatu karnego na łączną kwotę 42 320zł, w 35 przypadkach sporządzono wnioski o ukaranie do sądu, w 474 przypadkach zastosowano pouczenie,
- przeprowadzono 1 121 interwencji,
- skontrolowano 177 pojazdów,
- zatrzymano 6 dowodów rejestracyjnych pojazdów,
- przeprowadzono 1 943 kontrole bagaży,
- przeprowadzono 6 318 kontroli miejsc zagrożonych,
- przeprowadzono 2 054 kontroli punktów sprzedaży alkoholu,
- skontrolowano 805 telefonów komórkowych.

4. Podprogram – „Monitoring Wizyjny – Bezpieczeństwo przestrzeni publicznej”.

Pomiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Wydział Informatyki i Telekomunikacji oraz Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin.

W 2016 roku w celu zwiększenia bezpieczeństwa w mieście system monitoringu miejskiego rozbudowano o 17 kamer oraz wymieniono 32 kamery analogowe starego typu na kamery cyfrowe.

Kamery zamontowane w nowych miejscach:

1. ul. Siemiradzkiego 35,
2. ul. Narutowicza 12 (na rogu placu Kochanowskiego),
3. ul. Koryznowej 2b,
4. ul. Braci Wieniawskich 5 z tyłu budynku,
5. ul. Gospodarcza 6,
6. park Jana Pawła II – kładka,
7. park Jana Pawła II – altana,
8. skrzyżowanie ulic Okopowa i Hempla,
9. skrzyżowanie ulic Okopowa i Chopina,
10. ul. Nałkowskich 105,
11. ul. Lubartowska 7 (od strony ul. Szambelańskiej),
12. ul. Przemysłowa (na rogu ul. Farbiarskiej),
13. ul. Wiercińskiego 5,
14. ul. Staszica 1,
15. ul. Lubartowska 63,
16. ul. Plagego i Laśkiewicza 9,
17. ul. Lubartowska 19.

Kamery wymienione na nowe:

1. ul. Siemiradzkiego 35,
2. ul. Świętoduska 3,
3. ul. 3 Maja – Kuratorium,
4. Plac Litewski 3 – ul. Radziwiłłowska,
5. ul. Krakowskie Przedmieście 78,
6. ul. Hipoteczna 4,
7. ul. Skłodowskiej 30,
8. ul. Lipowa - Ofiar Katynia,
9. ul. Skłodowskiej 13,
10. ul. Królewska 10 (Archikatedra),

11. ul. Rynek 5,
12. ul. Rynek 14,
13. ul. Złota 6,
14. ul. Dominikańska, ul. Jezuicka,
15. ul. Grodzka 16,
16. ul. Kowalska 19 (Plac Zamkowy),
17. Plac Zamkowy 10,
18. ul. Lubartowska 19,
19. ul. Rybna 9,
20. ul. Ruska, ul. Nadstawna,
21. ul. Okrzei 2 – pasaż handlowy,
22. ul. Unicka 2,
23. ul. 1-go Maja 29,
24. ul. Zamojska 43,
25. Al. Zygmuntowskie 5,
26. ul. Kunickiego 15,
27. ul. Łęczyńska 57,
28. ul. Męczenników Majdanka 47,
29. ul. Jana Pawła II – Górki,
30. ul. Orkana – kładka,
31. ul. Męczenników Majdanka 55,
32. ul. Łopacińskiego – Al. Raławickie.

System monitoringu wizyjnego miasta w dużym stopniu pomocny jest także dla Straży Miejskiej Miasta Lublin w realizacji podstawowego zadania, jakim jest ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych. Dostęp do systemu umożliwił lub ułatwił wskazanie miejsca popełnionego wykroczenia porządkowego czy drogowego oraz umożliwił szybsze zlokalizowanie, a tym samym szybsze dotarcie (zwłaszcza w okresie zimowym) do miejsca przebywania osób bezdomnych. Dyżurni obsługujący monitoring, prowadzili całodobowo i nieprzerwanie obserwacje miejsc publicznych w przestrzeni miejskiej. Dzięki sprawnej współpracy stanowiska monitoringu z działaniem służb dyżurnych bazy oraz patroli interwencyjnych precyzyjne dotarcie do miejsca wskazanego przez dyżurnego monitoringu następuje w relatywnie szybkim czasie. Ponadto, w przypadku ujawnienia przestępstwa lub wykroczenia, na twardym dysku komputera zostaje zabezpieczony materiał, który może służyć w celu ustalenia sprawcy oraz okoliczności złamania prawa, a także być wykorzystany jako dowód w toku prowadzonego postępowania sądowego. W 2016 r. dyżurni monitoringu zgłosili dyżurnym

Straży Miejskiej ogółem 3 767 zdarzeń dotyczących wykroczeń drogowych – 1 327 oraz wykroczeń porządkowych – 2 440.

Zestawienie zdarzeń przekazanych przez dyżurnych monitoringu do dyżurnych Bazy
za okres: od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r.

Wyszczególnienie	Razem liczba wykroczeń
Wykroczenia drogowe	1 327
Wykroczenia porządkowe, - w tym:	2 440
Spożywanie alkoholu	503
Zaśmiecanie	70
Handel	76
Osoby żebrzące	218
Osoby leżące (śpiące)	561
Reklamy	11
Palenie papierosów	6
Psy	14
Wyłudzenie pieniędzy	20
Niszczenie mienia	8
Ogródki piwne - sprawdzenie zezwoleń	2
Bójki	1
Narkotyki	5
Znieważenie flagi	1
Graffiti	4
Inne	486
Razem	3 730

5. Podprogram – „Bezpieczna Ścieżka Rowerowa” oraz 6 Podprogram – „Bezpieczny Zalew Zemborzycki”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu „Bezpieczna Ścieżka Rowerowa” jest Komenda Miejska Policji w Lublinie, natomiast podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu „Bezpieczny Zalew Zemborzycki” jest Rejonowe Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Lublinie. W realizacji powyższych podprogramów uczestniczą również Straż Miejska Miasta Lublin oraz Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarno - Epidemiologiczny w Lublinie.

Decyzją Komendanta Miejskiego Policji w Lublinie nr 54/2016 z dnia 22.04.2016 roku powołany został Nieetatowy Sezonowy Zespół policjantów ds. zwalczania przestępstw i wykroczeń na wodach i terenach przywodnych w rejonie Zalewu Zemborzyckiego oraz na terenach rekreacyjnych miasta Lublina. W skład zespołu weszło

6 policjantów - sternotorzystów, pełniących służbę z wykorzystaniem łodzi motorowej oraz 6 policjantów pełniących służbę w patrolu rowerowym. W okresie od 29 kwietnia do 30 września 2016 roku policjanci pełniący służbę na wodach i terenach przywodnych rejonu Zalewu Zembrzyckiego osiągnęli następujące wyniki:

- wylegitymowano 1 170 osób,
- zatrzymano 3 sprawców przestępstwa na gorącym uczynku,
- nałożono 15 mandatów karnych,
- przeprowadzono 169 kontroli telefonów komórkowych,
- przeprowadzono 844 kontrole bagażu,
- zastosowano 30 pouczeń.

Organizowano ponadto wspólne patrole z innymi podmiotami takimi jak: Straż Miejska Miasta Lublin, Straż Rybacka, Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska.

Policjanci pełniący służbę w patrolu rowerowym osiągnęli następujące wyniki:

- wylegitymowano 1 190 osób,
- zatrzymano 16 sprawców przestępstw na gorącym uczynku,
- zatrzymali 11 osób poszukiwanych,
- nałożono 47 mandatów karnych,
- skontrolowano 168 telefonów komórkowych.

Również patrole rowerowe Straży Miejskiej Miasta Lublin patrolują ścieżki rowerowe oraz teren nad Zalewem Zembrzyckim. Jednostka dysponuje 8 rowerami (w tym 4 z napędem elektrycznym). Patrole rowerowe swoim działaniem obejmowały:

- ścieżki rowerowe wzdłuż rzeki Bystrzycy, ulicy Osmolickiej, Krochmalnej, Al. Jana Pawła II,
- Park Ludowy,
- Zalew Zembrzycki,
- osiedlowe place zabaw.

Rowery są cichym środkiem transportu, który zapewnia funkcjonariuszom podczas patrolu, możliwość łatwej obserwacji danego terenu. Każdy z ośmiu posiadanych przez Straż Miejską rowerów jest specjalnie oznakowany, a funkcjonariusze na jednośladach wyposażeni są we wszystko, co jest niezbędne do podejmowania interwencji - od środków łączności po środki przymusu bezpośredniego. W minionym roku patrole rowerowe sprawdzały i kontrolowały przejezdność ścieżek rowerowych oraz podejmowały działania związane z naruszeniem przepisów prawa przede wszystkim w zakresie:

- spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych,
- nie zachowania należytych środków ostrożności przy trzymaniu zwierząt

oraz niesprzątania po nich,

- zakłócania ładu i porządku publicznego,
- niszczenia infrastruktury miejskiej w parkach oraz skwerach,
- zaśmiecania terenów rekreacyjno - wypoczynkowych.

Ponadto, patrole podczas objazdów porządkowych poszczególnych dzielnic i osiedli, sprawdzały miejsca narażone na powstawanie nielegalnych wysypisk śmieci. Bardzo ważne było ich oddziaływanie prewencyjne oraz podejmowanie działań profilaktycznych, szczególnie wobec najmłodszych rowerzystów.

W 2016 r. patrole rowerowe na osoby nieprzestrzegające obowiązujących przepisów porządkowych oraz w ruchu drogowym, nałożyły ogółem 80 mandatów karnych (50 MK za wykroczenia porządkowe i 30 MK za wykroczenia drogowe), a 54 sprawców wykroczeń pouczone.

Teren Zalewu Zemborzyckiego to liczne plaże oraz ośrodki wypoczynkowe i turystyczne: Marina, Słoneczny Wrotków, Dąbrowa (kempingi, restauracje), rezerwat leśny, siedziby klubów żeglarskich, wyciąg dla narciarzy wodnych, wypożyczalnie sprzętu pływającego. Główne zagrożenia dla ładu i porządku występujące w tym rejonie, to: nieprawidłowe obchodzenie się i wykorzystywanie pływającego sprzętu wodnego, zakłócanie spokoju przez osoby nietrzeźwe, kąpiel w miejscach niedozwolonych, kradzieże przedmiotów i rzeczy pozostawionych na plaży, zagrożenie pożarowe z uwagi na rozpalane grille i ogniska, zaśmiecanie, niszczenie zieleni, zagrożenia w ruchu pieszych, rowerów i pojazdów z uwagi na osoby niestosujące się do zasad ruchu drogowego, zagrożenia powodowane przez osoby wyprowadzające psy bez wymaganych zabezpieczeń.

Działania Straży Miejskiej na terenie Zalewu Zemborzyckiego:

- funkcjonowanie sezonowego posterunku Straży Miejskiej Miasta Lublin,
- patrol wodny na obszarze akwenu, zwracający szczególną uwagę na dzieci będące nad wodą bez opieki osób dorosłych, kontrole dzikich kąpielisk, reagowanie na wszelkiego rodzaju wykroczenia popełniane na wodzie i linii brzegowej,
- zabezpieczanie imprez sportowo-rekreacyjnych,
- prewencyjne patrole rowerowe wokół Zalewu, na terenach śródleśnych oraz ścieżkach rowerowych,
- podejmowanie zdecydowanych działań wobec osób kąpiących się w miejscach niedozwolonych,
- ujawnianie zagrożeń bezpieczeństwa osób pływających i kąpiących się,
- organizowanie pomocy oraz ratowanie osób, w tym udzielanie pierwszej pomocy medycznej.

Podczas patrolowania akwenu Zalewu Zemborzyckiego funkcjonariusze pomagali

załogom kajaków, rowerów wodnych i łodzi w różnych sytuacjach i zdarzeniach. Prowadzili akcje prewencyjne, podczas których pouczano załogi łodzi i kajaków o obowiązku posiadania i używania kamizelek asekuracyjnych. Brali udział w akcjach ratowniczych udzielając pomocy: załogom łodzi żaglowych, załogom kajaków, załogom rowerów wodnych, osobom uprawiającym inne sporty żeglarskie (windsurfing lub kitesurfing) oraz osobom kąpiącej się w miejscach niestrzeżonych.

W 2016 r. patrole wodne wykonały ogółem 155 kontroli, w tym:

- kontrole kąpielisk strzeżonych – 62,
- kontrole kąpielisk dzikich – 37,
- kontrole przystani i wypożyczalni – 12,
- kontrole łodzi – 22,
- kontrole osób korzystających ze sprzętu wodnego – 22.

W zakresie utrzymania porządku na terenach Zalewu Zemborzyckiego funkcjonariusze wykonali łącznie 668 kontroli, w tym:

- posesji, działek – 78,
- terenów przyległych do obiektów handlowych – 73,
- obiektów użyteczności publicznej – 517.

Kolejną jednostką biorącą udział w ramach realizacji podprogramu „Bezpieczny Zalew Zemborzycki” jest Państwowa Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna.

W ramach programu „Bezpieczny Wypoczynek Nad Wodą” w roku 2016 w celu zapewnienia bezpiecznego sezonu turystycznego, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie sprawował bieżący nadzór sanitarny nad jakością wody w miejscach wykorzystywanych do kąpieli, a także nadzorował stan sanitarno - higieniczny ośrodków wypoczynkowych nad Zalewem Zemborzyckim oraz obiektów związanych z ruchem turystycznym. W sezonie letnim 2016 r. nad Zalewem Zemborzyckim w Lublinie zorganizowane zostały 2 miejsca wykorzystywane do kąpieli na terenie Ośrodka Wypoczynkowego „Słoneczny Wrotków” przy ul. Osmolickiej i Ośrodka Wypoczynkowego „Marina” przy ul. Krężnickiej, które zostały objęte kontrolą przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego oraz w trakcie trwania sezonu. Sezon kąpielowy trwał od 24.06.2016 r. do 31.08.2016 r. W dniu 23.06.2016 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie na podstawie wyników badań wody przedłożonych przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego przez zarządcę obiektów oraz na podstawie kontroli sanitarnej miejsc wykorzystywanych do kąpieli dopuścił do rekreacyjnego użytkowania miejsca wykorzystywane do kąpieli na terenie Ośrodka Wypoczynkowego „Słoneczny Wrotków” i Ośrodka Wypoczynkowego „Marina”. Podczas trwania sezonu kąpielowego w dniu 01.07.2016 r. po dokonaniu oceny wizualnej wody przez pracowników PSSE w Lublinie

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie stwierdził brak przydatności wody do kąpeli w obu ww. miejscach. Następnie w dniu 19.07.2016 r. na podstawie przedstawionych wyników badań wody wykonanych przez Zarządcę oraz na podstawie przeprowadzonej przez pracowników PSSE w Lublinie oceny wizualnej jakości wody, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie dopuścił do rekreacyjnego użytkowania oba miejsca wykorzystywane do kąpeli. Ponownie w dniu 23.07.2016 r., wprowadzono zakaz kąpeli w miejscu wykorzystywanym do kąpeli na terenie Ośrodka Wypoczynkowego „Słoneczny Wrotków”, natomiast Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie podtrzymał stanowisko dopuszczenia do kąpeli w miejscu wykorzystywanym do kąpeli na terenie Ośrodka Wypoczynkowego „Marina”. Powyższe stanowisko obowiązywało do zakończenia sezonu kąpielowego.

Przed rozpoczęciem sezonu letniego przeprowadzono kontrole Ośrodka Wypoczynkowego „Marina” i Ośrodka Wypoczynkowego „Słoneczny Wrotków”. Stan sanitarny ośrodków nie budził zastrzeżeń. Tereny ośrodków były uporządkowane, zapewniono kosze na odpady komunalne dla wypoczywających oraz toalety ogólnodostępne. W trakcie trwania sezonu letniego kontrolą objęto wszystkie ośrodki wypoczynkowe, nieprawidłowości nie stwierdzono. Zagospodarowanie rekreacyjne terenów wokół Zalewu Zemborzyckiego w Lublinie w sezonie letnim 2016 r. nie uległo zmianie. Na terenie Ośrodka „Słoneczny Wrotków” funkcjonował kompleks basenów odkrytych, który został objęty nadzorem. Podczas trwania sezonu zakwestionowano jakość mikrobiologiczną wody w 2 nieckach basenowych i wodnym placu zabaw, w związku z czym wydano 3 decyzje o unieruchomieniu tych obiektów. Po uzyskaniu prawidłowych wyników badań wody, baseny i plac zabaw zostały dopuszczone do użytkowania. Ponadto zakwestionowano jakość wody pod względem parametru chemicznego THM w 5 nieckach basenowych. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie pismem z dnia 08.07.2016 r. nakazał podjęcie skutecznych działań, zmierzających do poprawy wskazanego parametru chemicznego, zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem. Strona podjęła decyzję o całkowitej wymianie wody w nieckach basenowych.

W ramach realizacji podprogramu „Bezpieczny Zalew Zemborzycki” działania podejmowało także Rejonowe Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Lublinie. Na mocy umowy zawartej z Gminą Lublin reprezentowaną przez Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego, ratownicy WOPR zapewniali bezpieczeństwo na wodzie korzystającym z akwenu Zalewu Zemborzyckiego. W dni wolne od pracy i święta, na obszarze Zalewu ratownicy wykonywali patrole ratownicze a w przypadkach wystąpienia zagrożeń podejmowali działania ratownicze.

7. Podprogram – „Czystość w Dzielnicy”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Straż Miejska Miasta Lublin.

W realizacji podprogramu w 2016 r. szczególne miejsce zajęła współpraca Straży Miejskiej ze społecznością lokalną oraz Radami Dzielnic. Dzięki niej znacząco poprawił się stan sanitarno – porządkowy dzielnic, zwiększyła się świadomość społeczności lokalnej w zakresie dbałości o infrastrukturę i środowisko, nastąpiło zmniejszenie wszelkiego typu nieprawidłowości. Prowadzone były systematyczne i zdecydowane działania w zakresie właściwej gospodarki odpadami i nieczystościami, m.in. poprzez kontrole posiadanych przez właścicieli i zarządców nieruchomości umów i rachunków na wywóz nieczystości stałych i płynnych. Przedmiotowe zadania wykonywali przede wszystkim funkcjonariusze Oddziału EKO-Patrol, którzy przeprowadzili ogółem 14 036 kontroli (w szczególności w sprawie dzikich wysypisk na terenie miasta oraz w związku ze spalaniem śmieci na posesjach oraz spalaniem niedozwolonych odpadów w domowych paleniskach). W wyniku przeprowadzonych kontroli zlikwidowano liczne dzikie wysypiska i zaśmiecone miejsca na terenie miasta. W szeregu przypadkach podczas prowadzonych czynności funkcjonariusze znajdowali dane osobowe, co umożliwiło zidentyfikowanie sprawcy zabronionego czynu i jego ukaranie a ponadto sprawcy byli zobowiązani do uprzątnięcia terenu. Miejsca gdzie doprowadzono do uprzątnięcia przez sprawcę czynu wysypiska śmieci, to m.in. działki i posesje zlokalizowane przy ulicach: Stary Gaj, Chłodna, Chemiczna, Działkowa, Dożynkowa, Zemborzycka, Główna, Łęczyńska, Dzierżawna, Inżynierska, Metalurgiczna, Robotnicza, Przeskok, Firlejowska. Funkcjonariusze EKO-Patrolu prowadzili także liczne kontrole pod kątem spalania odpadów – w piecach oraz na terenach posesji (na zewnątrz budynków). W 2016 r. przeprowadzono takich kontroli 720, w tym dotyczące spalania w piecach – 476 i 244 spalania na zewnątrz budynków. Podejmowane czynności wykazały liczne nieprawidłowości, w związku z tym na sprawców przedmiotowych wykroczeń funkcjonariusze EKO-Patrolu nałożyli 128 mandatów karnych, a 54 osoby pouczone. Straż Miejska (w okresie od wiosny do jesieni) stale i systematycznie prowadziła kontrole w zakresie utrzymania zieleni oraz oczyszczania ręcznego i mechanicznego miasta. Świadomość firm, z którymi miasto zawarło w tym temacie umowy, iż na bieżąco monitorowane jest przedmiotowe zagadnienie skutkowało, że koszenie trawników miejskich oraz sprzątanie miasta przeprowadzane były z reguły zgodnie z ustalonymi w harmonogramach (na dany miesiąc) terminami. W okresie zimy, każdego dnia (w systemie dwuzmianowym oraz w godz. nocnych) strażnicy kontrolowali stan utrzymania zimowego, m.in. w zakresie nieodśnieżonych lub śliskich ulic, ciągów pieszych, przejść dla pieszych, nawisów śnieżnych i lodowych, parkingów w strefie płatnego parkowania oraz miejsc wyznaczonych do parkowania dla osób niepełnosprawnych. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, dyżurni bazy

oraz funkcjonariusze podejmowali natychmiastowe zdecydowane działania. W 2016 r. zakresie utrzymania zimowego dyżurni przyjęli łącznie 484 zgłoszenia dotyczące śliskich ciągów pieszych i ulic.

Strażnicy wykonując swoje codzienne obowiązki zobowiązani są do zwracania szczególnej uwagi na miejsca zagrożone zachowaniami patologicznymi (spożywaniem napojów alkoholowych wybrykami chuligańskimi, zakłócaniem ciszy nocnej i spokoju publicznego). Miejsca takie typowano zarówno na podstawie własnych obserwacji, jak również zgłoszeń mieszkańców oraz Rad Dzielnic. Do takich miejsc należy zaliczyć, m.in. okolice całodobowych sklepów ze sprzedażą napojów alkoholowych, Plac Kaczyńskiego wraz z terenami do niego przyległymi, Ogród Saski.

W 2016 r. Straż Miejska Miasta Lublin brała czynny udział w akcji „Pozwól mi przejść – nie blokuj chodnika”, której celem było uporządkowanie parkowania, poprawa bezpieczeństwa i komfortu pieszych poruszających się chodnikami oraz zahamowanie zjawiska niszczenia przestrzeni publicznych. W ramach posiadanych uprawnień funkcjonariusze prowadząc działania związane z kontrolą ruchu drogowego sprawdzali przede wszystkim miejsca, gdzie najczęściej dochodzi do łamania przepisów celem zapewnienia bezpieczeństwa i porządku. Oprócz działań typowo restrykcyjnych podejmowali również działania prewencyjne mające na celu informowanie kierowców o obowiązujących przepisach ruchu drogowego. Akcja składała się z części edukacyjno - informacyjnej oraz egzekucyjnej. Pierwsza z nich, trwająca do 15 stycznia 2016 roku polegała na działaniach prewencyjnych, których celem było pouczanie i dyscyplinowanie kierowców do poprawnych zachowań parkingowych, w tym akcji ulotkowej zwiększającej empatię u kierujących i zrozumienie konsekwencji ich negatywnych zachowań. Na ulotkach, które źle parkujący kierowcy znajdowali za wycieraczką pojazdów, było przypomnienie, że na chodniku trzeba zostawić co najmniej 1,5 metra przejścia dla pieszych. Po okresie przejściowym prowadzone były regularne akcje związane z egzekucją poprawności parkowania. W przypadku stwierdzenia uszkodzenia mienia lub zieleńców, oprócz mandatów karnych kierowano wnioski do sądu. Egzekucją poprawności parkowania objęto 141 ulic (w tym 39 ulic ścisłego obszaru centrum miasta) nakładając na kierowców 700 mandatów karnych za parkowanie pojazdów na chodniku, bez pozostawienia 1,5 m szerokości chodnika dla ruchu pieszych.

W realizacji programu uczestniczył również Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny. W ramach działań prowadzono ścisłą współpracę z EKO-Patrole Straży Miejskiej Miasta Lublin. Skontrolowano 83 place zabaw znajdujące się na terenie lubelskich osiedli mieszkaniowych oraz placów zarządzanych przez Urząd Miasta Lublin (4 kontrole odbyły się wyniku interwencji zgłaszanych przez mieszkańców Lublina).

Podczas kontroli sprawdzany był bieżący stan sanitarny placów zabaw, piachu w piaskownicach oraz weryfikowano dokumenty potwierdzające coroczną wymianę piasku – nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Obszar Prewencyjno – Pedagogiczny

1. Podprogram – „Razem Przeciwko Przemocy – Niebieskie Karty”

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Komenda Miejska Policji w Lublinie.

W okresie 2016 roku na terenie Lublina w ramach przeprowadzonych interwencji domowych dotyczących przemocy w rodzinie sporządzonych zostało 462 Niebieskie Karty.

Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą 595, w tym 404 kobiety, 68 mężczyzn oraz 123 małoletnich. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie – 463, w tym 82 kobiety, 377 mężczyzn oraz 4 nieletnich. Liczba zatrzymanych osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie – 79, z czego 6 kobiet, 72 mężczyzn oraz 1 nieletni. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu – 194, w tym 14 kobiet, 180 mężczyzn. Liczba osób doprowadzonych do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych celem wytrzeźwienia – 39 (2 kobiety i 37 mężczyzn).

Podprogram „Razem Przeciwko Przemocy – Niebieskie Karty” realizowany jest również przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie. Realizacja Podprogramu w roku 2016 odbywała się głównie na poziomie Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie. W ramach Podprogramu prowadzono działania o charakterze prewencyjnym, skierowane do osób zagrożonych przemocą w rodzinie, szkole i środowisku, uświadamiano potrzebę przeciwdziałania zjawiskom przemocy fizycznej i psychicznej w rodzinie oraz w środowisku młodzieży szkolnej, a przede wszystkim podejmowano działania interwencyjne z wykorzystaniem procedury „Niebieskie Karty”. Ponadto w ramach Podprogramu na poziomie poszczególnych sekcji pracy socjalnej Ośrodka wdrożono procedurę „Niebieskie Karty” w 54 przypadkach sporządzając stosowny formularz.

W perspektywie roku 2016 koordynowano procedurę 1 104 „Niebieskich Kart”, z czego 509 stanowiło kontynuację działań rozpoczętych w latach wcześniejszych. Odnotowano wpływ 595 nowych „Niebieskich Kart”. W celu realizacji procedury „Niebieskie Karty” w 2016 r. powołano 542 grupy robocze, w ramach, których odbyło

się 2 798 spotkań. Podejmowane czynności, mające na celu wsparcie i poprawę funkcjonowania osób, wobec których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy, świadków tego zjawiska, a także ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie i niwelowanie jego negatywnych skutków, miały charakter interdyscyplinarny. Koordynacja działań wspierających oraz współpracy służb pozostawała w gestii przedstawicieli Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Pracownicy Sekcji w ramach koordynacji grup roboczych skierowali 26 wniosków do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie o zastosowanie przymusu leczenia odwykowego wobec osób podejrzewanych o stosowanie przemocy w rodzinie, w 78 przypadkach złożyli wnioski do sądu opiekuńczego o wgląd w sytuację rodziny oraz złożyli 14 zawiadomień do Prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu. Ponadto wzięli udział w charakterze świadka w 23 przesłuchaniach prowadzonych przez sądy i organy ścigania oraz złożyli 12 wniosków o objęcie systemem terapii penitencjarnej, w szczególności leczeniem odwykowym i programami korekcyjno – edukacyjnymi w warunkach izolacji, do Aresztów Śledczych i Zakładów Karnych, w których osadzeni byli sprawcy przemocy,

W ramach prowadzonej pracy socjalnej udzielano poradnictwa socjalnego i rodzinnego, w tym skierowano:

- 876 osób na terapię i poradnictwo psychologiczne,
- 882 osoby na bezpłatne poradnictwo prawne,
- 123 osoby na warsztaty korekcyjno – edukacyjne,
- 27 rodzin na bezpłatne mediacje pozasądowe,
- 49 osób na zajęcia „Szkoły dla rodziców”,
- 216 osób na dobrowolne leczenie uzależnienia od alkoholu,
- 1 osobę na terapię uzależnienia od hazardu,
- 1 osobę na terapię uzależnienia od internetu,
- 17 osób do grup wsparcia dla DDA i ofiar przemocy,
- 109 rodzin na terapię rodzinną,
- 3 dzieci (doświadczających przemocy w rodzinie) do udziału w koloniach terapeutycznych w Zakopanem, organizowanych przez Centrum Pomocy Interdyscyplinarnej,

Ponadto 3 rodziny umieszczono w prowadzonych przez Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie i Centrum Pomocy Interdyscyplinarnej w Lublinie mieszkaniach interwencyjnych.

Kolportowano ulotki, plakaty i materiały informacyjne o tematyce prewencyjnej, odnośnie zjawiska przemocy w rodzinie oraz o formach wsparcia dla osób doświadczających bądź stosujących przemoc w rodzinie. W trakcie realizacji procedury „Niebieskie Karty”, w celu profesjonalizacji oraz podniesienia skuteczności świadczonych

pomocy, przedstawiciele służb społecznych podejmowali współpracę z Policją, Prokuraturą, Aresztem Śledczym, placówkami oświatowymi, służbą zdrowia, sądownictwem, ośrodkami leczenia uzależnień, Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie, Lubelskim Centrum Aktywności Obywatelskiej, placówkami opiekuńczo - wychowawczymi, Pogotowiem Opiekuńczym, Zespołami Interdyscyplinarnymi w innych gminach, a także podmiotami III sektora (Stowarzyszeniami: STOP, AGAPE, Wspierania Aktywności BONA FIDES, SOPRA, MONAR, Ochrony i Pomocy Rodzinie Alkoholowej, Fundacją Likejon, Polskim Związkiem Głuchych Oddziałem Lubelskim, Fundacją SOS Ziemi Lubelskiej). W celu intensyfikacji interdyscyplinarnej współpracy na rzecz osób doświadczających przemocy w rodzinie, w siedzibie Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2016 r. odbyły się spotkania z prezesem Stowarzyszenia Wspierania Aktywności BONA FIDES, wiceprezesem Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie oraz przedstawicielami Wspólnot Al.- Anon, Alateen i Anonimowych Alkoholików. Sekcja ds. przeciwdziałania przemocy rodzinie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie koordynowała także dwa projekty wsparcia dla osób w sytuacji kryzysowej, w tym z problemem przemocy w rodzinie, uzależnieniem, po przeżyciach traumatycznych i innych. Były to - realizowany przez Polskie Centrum Mediacji Oddział w Lublinie projekt pod nazwą „Konflikt?! Nie – Dziękuję. Wybieram Mediację” oraz projekt „Mediacja w tworzeniu płaszczyzn porozumienia dla osób w trudnych sytuacjach życiowych” Regionalnego Stowarzyszenia Mediatorów i Prawników z siedzibą w Lublinie.

Ponadto pracownicy Sekcji brali udział w opracowaniu wniosku na realizację projektu, w ramach ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Programu Ochronowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”. W ramach priorytetu „Dostosowanie istniejącej infrastruktury instytucjonalnej do potrzeb osób dotkniętych przemocą w rodzinie” w 2016 r. pozyskano środki finansowe oraz zrealizowano przebudowę i remont siedziby Sekcji.

Pracownicy Sekcji wzięli udział w Tygodniu Pomocy Ofiarom Przestępstw, pełniąc w dniach 24-26 lutego 2016 r. dyżury w siedzibach Prokuratury Rejonowej Lublin-Północ i Lublin-Południe w Lublinie. W dniu 16 lutego 2016 r. dwóch przedstawicieli Sekcji uczestniczyło w konsultacjach społecznych dotyczących map zagrożeń przestępczością na terenie działania Komisariatu Policji IV w Lublinie.

W czerwcu 2016 r. koordynator Sekcji wziął udział w spotkaniu Zespołu Merytorycznego Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie, podczas którego opracowano zasady współpracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, Policji i Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie, w zakresie zwiększenia skuteczności działań wobec osób uzależnionych i ich rodzin. Ponadto

przedstawiciel Sekcji brał udział w pracach zespołu specjalistów ds. opracowania Miejskiego programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej. W dniu 23 listopada 2016 r. wygłosił prelekcję pt. „Procedura Niebieskie Karty” podczas szkolenia dla kuratorów społecznych organizowanego przez Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie.

Pracownicy Sekcji reprezentują Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie, których celem jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie. Biorą udział we wszystkich spotkaniach Zespołu, sporządzają protokoły, koordynują obsługę organizacyjno – techniczną i finansową Zespołu, prowadzą sprawozdawczość, inicjują liczne działania mające na celu poprawę jakości usług oferowanych mieszkańcom Lublina, których dotyczy zjawisko przemocy w rodzinie.

W ramach doskonalenia umiejętności zawodowych kadr realizujących zadania związane z diagnozowaniem przemocy i pomocą osobom pokrzywdzonym, pracownicy socjalni uczestniczyli w seminariach i szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Superwizja jako element wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami niepełnosprawnymi doświadczającymi przemocy (7 osób),
- Rozmowa i praca z osobami stosującymi przemoc w trakcie realizacji procedury „Niebieskie Karty” (7 osób),
- Pomoc osobom niepełnosprawnym doświadczającym przemocy (4 osoby),
- Szkolenie z zakresu zapobiegania, przygotowania oraz reagowania w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej (10 osób),
- Bezpieczna prywatność – profilaktyka wykorzystywania seksualnego dzieci (4 osoby),
- Dziecko między dorosłymi – ograniczanie kontaktu z jednym z rodziców i wnikanie w konflikt, a procedura „Niebieskie Karty” (2 osoby),
- Z zakresu właściwej komunikacji oraz technik mediacyjnych (9 osób),
- Aspekty prawne funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego. Rozmowa z osobą doświadczającą przemocy (4 osoby),
- Procedura odebrania dziecka jako element przeciwdziałania przemocy w środowisku lokalnym (2 osoby),
- Praca z rodziną w procedurze „Niebieskie Karty” – nowoczesne kierunki pomagania oraz opracowanie indywidualnego planu pomocy rodzinie (1 osoba),
- Kurs Polskiego Języka Migowego (2 osoby),
- Konferencja „Mediacje. Rozmowa, zrozumienie, rozwiązanie” (4 osoby),
- Bezpieczeństwo pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej

(2 osoby),

- Szkolenie z zakresu mobbingu (9 osób),
- Trudne sytuacje w pracy Zespołów Interdyscyplinarnych i grup roboczych (2 osoby).

W realizacji programu uczestniczy również Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie. W 2016 roku placówka udzieliła pomocy 1 145 klientom (aktywne karty klienta) w tym 80 dzieciom, 963 osobom w wieku 19 – 59 lat oraz 102 osobom w wieku powyżej 60 roku życia. 768 osób pojawiło się w CIK po raz pierwszy. Wielu klientów CIK to osoby doświadczające przemocy - w tym zakresie pomocą objęto 210 osób w tym 13 dzieci. W 2016 roku w Centrum Interwencji Kryzysowej przeprowadzono 16 069 konsultacji z czego 6 337 to konsultacje w kontakcie indywidualnym, w tym 820 konsultacje prawne oraz 464 konsultacje telefoniczne i e – mailowe. W ramach prowadzonego przez CIK Mieszkania Interwencyjnego objęto schronieniem 20 osób, w tym 4 dzieci.

Uwzględniając potrzeby klientów, w Centrum Interwencji Kryzysowej prowadzone były następujące zajęcia grupowe: 2 grupy DDA – 15 osób, grupa terapeutyczna dla kobiet doświadczających przemocy – 10 osób. Zrealizowano 2 edycje „Szkoły dla Rodziców i wychowawców” - 33 uczestników.

Dla sprawców przemocy domowej przeprowadzono program korekcyjno – edukacyjny w Areszcie Śledczym. W ramach programu odbyło się 60 godzin zajęć, w których uczestniczyło 15 osób. Ponadto w CIK zrealizowano dwa programy korekcyjno – edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie: wstępny i pogłębiony. W ramach programu wstępnego zrealizowano 60 godzin zajęć grupowych i 40 godzin konsultacji, łącznie wzięło w nim udział 19 osób. W programie pogłębionym uczestniczyło 19 osób.

W Podprogram „Razem Przeciwko Przemocy – Niebieskie Karty” wpisuje się także zrealizowany w roku 2016 projekt pn. „Przyjazne patrole”. Na podstawie porozumienia nr 2/BM/16 z dnia 29 stycznia 2016 r. zawartego pomiędzy Gminą Lublin, reprezentowaną przez Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie i Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie, a Komendantem Miejskim Policji w Lublinie zrealizowane zostało działanie w zakresie przeciwdziałania zjawiskom patologicznym oraz zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom pod nazwą „Przyjazne patrole”. Działania w ramach projektu realizowane były w okresie od 5 lutego do 17 grudnia 2016 r. W każdym patrolu uczestniczyli: psycholog/pedagog z ramienia Centrum Interwencji Kryzysowej Lublin, funkcjonariusz Policji oraz pracownik socjalny Ośrodka. Odbyło się 106 patroli, które realizowane były cyklicznie w każdy piątek i sobotę oraz w wyznaczone niedziele. Podczas realizacji projektu dokonano wglądu w sytuację 232 rodzin, w trakcie 711 wykonanych wizyt

domowych. Ponadto podjęto 22 interwencje zgłoszone przez dyżurnego Komendy Miejskiej Policji w Lublinie. W przypadku 11 rodzin zastosowano procedurę odebrania dzieci i sporządzono 11 zawiadomień do sądu opiekuńczego w związku ze stwierdzeniem zagrożenia zdrowia dzieci. Łącznie odebrano 19 dzieci (w tym 6 z interwencji zgłoszonej przez dyżurnego Komendy Miejskiej Policji). Małoletnich umieszczono w: spokrewnionych rodzinach zamieszkałych oddzielnie (16 dzieci) oraz w szpitalu.

2. Podprogram „Bezpieczny uczeń – Poli Radzi”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Komenda Miejska Policji w Lublinie.

W ramach powyższego projektu w 2016 roku na terenie miasta Lublin funkcjonariusze Wydziału Prewencji KMP w Lublinie przeprowadzili 173 spotkania dla 10 467 osób, w tym 10 085 uczniów, 70 pedagogów i 312 rodziców. Tematyka spotkań dotyczyła szeroko pojętego bezpieczeństwa dzieci. Poruszano również problematykę przemocy i agresji rówieśniczej, a także odpowiedzialności nieletnich wobec prawa. Policjanci Komendy Miejskiej Policji w Lublinie w 2016 roku uczestniczyli w 56 akcjach popularyzujących pracę Policji w zakresie działalności prewencyjnej oraz przeciwdziałania zjawiskom patologicznym. W ramach podejmowanych działań organizowano pokazy tresury psów policyjnych oraz sprzętu policyjnego oraz przekazywano materiały o tematyce profilaktyczno – prewencyjnej, tj. odbłaski, magnesy z logo Bezpieczny Lublin oraz z numerami telefonów alarmowych, a także ulotki „Co zrobić w razie ataku psa”. Czynny udział brały również maskotki policyjne – sierżant Poli i sierżant Alicja.

Ponadto w okresie 2016 roku zorganizowano 7 „Dni Otwartych” Komendy Miejskiej Policji w Lublinie, podczas których dzieci z lubelskich szkół i przedszkoli a także studenci mieli możliwość zwiedzenia pomieszczeń KMP oraz zobaczenia pokazu sprzętu policyjnego i tresury psów policyjnych. W 2016 roku Komendę Miejską Policji w Lublinie zwiedziło 637 osoby.

W ramach programu organizowano także następujące działania:

1. Konkurs wiedzy prewencyjnej „Jestem Bezpieczny”.

W dniu 14.05.2016 roku przeprowadzono XVI edycję konkursu „Jestem Bezpieczny”, którego celem jest upowszechnianie informacji o zagrożeniach, z jakimi młodzi ludzie mogą spotkać się w swym codziennym życiu, rozwijanie postaw umożliwiających unikanie, zapobieganie i pokonywanie niebezpieczeństw oraz zapoznanie dzieci i młodzieży z systemem działania służb i instytucji niosących pomoc w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia. W konkursie udział wzięli uczniowie klas IV – VI szkół podstawowych z Lublina oraz gmin Niemce, Bychawa i Bełżyce. Zwyciężyła drużyna ze Szkoły Podstawowej nr 52 w Lublinie. Nagrody dla uczestników konkursu zakupione zostały przez

Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin.

2. Bezpieczne Ferie

W zakresie działań profilaktycznych pn. „Bezpieczne Ferie” prowadzono spotkania dla dzieci omawiając bezpieczne zachowania podczas których przekazywano materiały profilaktyczno - prewencyjne, tj. odblaski, ulotki.

3. Podprogram „Policyjna Maskotka Przyjacielem Dziecka”.

Podmiotem wiodącym jest Komenda Miejska Policji w Lublinie.

W ramach realizacji ww. przedsięwzięcia wpisującego się w program prewencyjny „Razem przeciwko przemocy” pełniono dyżury przy telefonie informacyjno – konsultacyjnym „Potrzebujesz pomocy zadzwoń 81-585-53-30”. W trakcie dyżurów 2016 r. udzielono 42 porady telefoniczne oraz 31 indywidualnych.

W 2016 roku przeprowadzono modernizację Przyjaznego Pokoju Przesłuchań korzystając z dofinansowania w powyższym zakresie z Urzędu Miasta Lublin w kwocie 55 000zł. Dokonano gruntownego remontu oraz wymiany sprzętu audio-wizualnego, stwarzając tym samym przyjazne i komfortowe warunki dla osób małoletnich, z których udziałem odbywają się czynności procesowe w ww. pokoju. W 2016 roku Urząd Miasta Lublin sfinansował również zakup nowych strojów maskotek policyjnych Sierżant Poli i Sierżant Alicja, w kwocie 8 610 zł.

W ramach Podprogramu „Policyjna maskotka Przyjacielem Dziecka” mającego na celu kreowanie pozytywnego wizerunku Policjanta – Przyjaciela Dzieci, pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie organizowali spotkania plenerowe dotyczące działalności profilaktyczno – edukacyjnej z udziałem policyjnej maskotki Misia Poli: w dniu 24 czerwca 2016 r. w X Festynie Rodzinnym „Razem do lata”, organizowanym przez Centrum Aktywności Środowiskowej oraz Sekcję Pracy Socjalnej Nr 23G. W inicjatywie uczestniczyło ok. 150 osób.

Warto również wspomnieć o corocznej akcji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie oraz Wydziału Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin pn. „Mikołajki”. W ramach przedmiotowego przedsięwzięcia na oddziałach dziecięcych Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Lublinie, Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Lublinie oraz Lubelskim Hospicjum dla Dzieci im. Małego Księcia przeprowadzono spotkania z dziećmi na temat bezpiecznych zachowań. Każde dziecko otrzymało mikołajkowe prezenty, które zostały zakupione przez Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin. W spotkaniu uczestniczył również Św. Mikołaja a także Sierżant Poli.

4. Podprogram „STOP Kradzieżom”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Komenda Miejska Policji w Lublinie.

Podstawowym celem tego programu jest zapobieganie i ograniczanie ilości kradzieży występujących w miejscach lub okolicznościach, w których wykluczone są skuteczne działania w formie policyjnego patrolu lub obchodu, czyli obiektach zamkniętych takich jak: biura, przychodnie zdrowia, szpitale, szkoły, lokale gastronomiczne, dyskoteki, środki komunikacji miejskiej, instytucje. Ponadto celami programu są:

- stałe monitorowanie zagrożenia kradzieżami na terenie działania Komendy Miejskiej Policji w Lublinie,
- kreowanie wśród mieszkańców tzw. „bezpiecznych zachowań” utrudniających sprawcom dokonanie kradzieży,
- zachęcanie dyrektorów, kierowników lub właścicieli instytucji, przychodni, szpitali, szkół, placówek handlowych, dyskotek itp. do podnoszenia poziomu bezpieczeństwa na terenie swoich placówek,
- zapewnienie stałej informacji dla mieszkańców o zagrożeniach kradzieżami oraz sposobach ich unikania,
- kreowanie wizerunku dzielnicowych KMP w Lublinie, jako policjantów odpowiedzialnych za stan bezpieczeństwa w podległych rejonach.

W głównej mierze realizatorami ww. programu są dzielnicowi Komendy Miejskiej Policji w Lublinie, których zadaniem jest ustalenie, na podstawie analizy stanu zagrożenia w podległych rejonach, wszystkich miejsc zagrożonych kradzieżami i podjęcie działań prewencyjnych polegających głównie na uświadomieniu - mieszkańcom, kierownictwu oraz pracownikom biur, instytucji, lokali gastronomicznych, placówek służby zdrowia – istnienia zagrożenia kradzieżami mienia oraz jednoczesne wskazanie sposobów unikania wymienionych zagrożeń. W ramach tego programu w okresie 2016 roku dzielnicowi z Komisariatów Policji w Lublinie przeprowadzili:

- 807 pogadanek i rozmów profilaktycznych,
- sporządzili 73 pisemne wystąpienia dotyczące poprawy bezpieczeństwa w obiektach użyteczności publicznej zagrożonych kradzieżami mienia,
- dokonali 15116 kontroli miejsc zagrożonych kradzieżami mienia,
- ujawnili 232 kradzieże w obiektach objętych programem „Stop Kradzieżom” (sklepy, biura, placówki służby zdrowia, dworce, pokoje w akademikach, galerie handlowe.

Program „Stop Kradzieżom” realizowany jest również przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie którzy, w roku 2016 realizowali działania profilaktyczne mające na celu wzrost społecznej świadomości o istniejących zagrożeniach

i wiedzy nt. skutecznego przeciwdziałania zagrożeniom, takie jak:

- dystrybuowanie plakatów i ulotek z informacjami, jak nie stać się ofiarą przestępstwa, jak zachować się w sytuacji kryzysowej oraz na temat wsparcia dla osób pokrzywdzonych przestępstwem oraz osób im najbliższych. Ulotki otrzymano z Urzędu Miasta Lublin, Fundacji Dzieci Niczyje oraz Centrum Pomocy Interdyscyplinarnej w Lublinie,
- włączenie się w rozpowszechnienie inicjatywy, realizowanej przez Wydział Prewencji Miejskiej Policji w Lublinie w formie prelekcji profilaktyczno – edukacyjnej na temat przeciwdziałania zdarzeniom kryminogennym z udziałem seniorów. Pracownicy MOPR nawiązali kontakt z Klubem Aktywnego Seniora Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, ul. Wallenroda 4a oraz Klubem Osiedlowym „Ruta” przy ul. Różanej 8 w Lublinie i uczestniczyli w działaniach organizacyjnych, związanych z przeprowadzeniem prelekcji na temat bezpieczeństwa seniorów. Spotkanie z przedstawicielami Komendy Miejskiej Policji w Lublinie w Klubie Aktywnego Seniora LSM odbyło się w dniu 14 kwietnia 2016 r. (uczestniczyło 23 seniorów), prelekcja w Klubie Osiedlowym „Ruta” – w dniu 18 marca 2016 r. (uczestniczyło 20 seniorów).

5. Podprogram – „Sezon Turystyczny”.

Podmiotami wiodącymi w realizacji podprogramu są Komenda Miejska Policji w Lublinie oraz Straż Miejska Miasta Lublin.

Głównymi celami podprogramu są wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców i turystów, utrzymanie bezpieczeństwa i porządku publicznego w najczęściej odwiedzanych rejonach miasta oraz ochrona życia, zdrowia i mienia osób wypoczywających. Działania podejmowane przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie i Straży Miejskiej Miasta Lublin skupiły się na zapewnieniu bezpieczeństwa mieszkańcom oraz turystom przebywającym na terenie miasta. W tym szczególnym okresie roku, zwiększonym nadzorem objęte zostały rejony oraz obiekty atrakcyjne i uczęszczane turystycznie:

- Zamek i Plac Zamkowy,
- Stare Miasto,
- Deptak przy ul. Krakowskie Przedmieście,
- reprezentacyjne place miejskie, np. Plac Litewski, Plac Łokietka,
- Ogród Saski,
- rejon byłego obozu koncentracyjnego na Majdanku,
- rejon skansenu i ogrodu botanicznego,
- dworce i przystanki komunikacji publicznej,

- Dworzec Główny PKP,
- Dworzec Główny PKS,
- przystanki komunikacji miejskiej szczególnie w rejonach atrakcyjnych turystycznie,
- rejon aktywne wypoczynku: rejon zalewu Zemborzyckiego, obszary parków miejskich i tereny leśne w granicach administracyjnych miasta, ciągi ścieżek rowerowych.

Głównymi zadaniami Straży Miejskiej w sezonie letnim były także stałe i systematyczne kontrole:

- miejsc publicznych, w których spożywane są napoje alkoholowe ze szczególnym uwzględnieniem osób nieletnich, oraz pod względem zakłócania porządku i spokoju publicznego, ze szczególnym zwróceniem uwagi na: zachowania uciążliwe i nieakceptowane społecznie, niszczenie urządzeń użytku publicznego, grupowanie się w miejscach publicznych osób nieletnich (boiska, skwery, parki),
- placówek handlowych pod względem porządkowym oraz przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- parków, skwerów, alejek spacerowych, ścieżek rowerowych, boisk sportowych, przystanków MPK pod względem porządku i spokoju publicznego.

Ponadto funkcjonariusze zobowiązani byli do reagowania na rażące łamanie przepisów prawa miejscowego (np. dyscyplinowanie właścicieli psów w zakresie wyprowadzania psów bez smyczy oraz niesprzątania psich odchodów, blokowanie głównych ciągów komunikacyjnych przez użytkowników pojazdów, właściwe utrzymanie porządku i czystości w miejscach publicznych).

W realizacji programu uczestniczy również Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny. Oddział Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku PSSE Lublinie prowadził nadzór sanitarny nad obiektami zlokalizowanymi w okolicy dworców autobusowych, w placówkach w których organizowano wypoczynek letni, w obiektach zajmujących się zbiorowym żywieniem i sprzedażą środków spożywczych zlokalizowanych w pobliżu miejsc wzmożonej turystyki. Nadzorem sanitarnym objęte zostały także punkty sprzedaży środków spożywczych w trakcie trwania „Złot Food Trucków” oraz „Jarmarku Jagiellońskiego”. Kontrole sanitarne obiektów żywnościowych w miejscach trwania wypoczynku (kolonie, półkolonie, obozy), kontrole sanitarne firm cateringowych dostarczających posiłki dla zorganizowanych grup żywienia, kontrole sposobu żywienia dzieci przebywających na wypoczynku letnim (diety, jakość posiłków). Kontrole sanitarne w Punktach Małej Gastronomii zlokalizowanych w miejscach turystycznych, kontrole sanitarne obiektów żywienia typu otwartego (restauracje, bary, puby) zlokalizowanych w miejscach turystycznych.

W ramach akcji „Bezpieczne Wakacje 2016” przeprowadzono 81 kontroli sanitarnych w tym 35 kontroli w zakresie żywienia dzieci i młodzieży przebywających na wypoczynku. Nieprawidłowości natury sanitarnej stwierdzono w 32 obiektach.

W 2016 r. kontrolą objęto również obiekty związane z bieżącym ruchem turystycznym tj. dworzec autobusowy, tymczasowe stanowiska postojowe dla autobusów i busów przy al. Tysiąclecia oraz główny dworzec kolejowy. Łącznie przeprowadzono 4 kontrole sanitarne. Dworzec autobusowy przy al. Tysiąclecia w Lublinie oraz tymczasowe stanowiska odjazdowe dla autobusów i busów przy ul. Dworcowej w Lublinie w dalszym ciągu są obiektami o niskim standardzie z uwagi na brak gruntownych modernizacji, jednak nieprawidłowości natury sanitarnej nie stwierdzono. Stan sanitarno - techniczny dworca kolejowego i peronów również nie budził zastrzeżeń. W 2016 r. przeprowadzono kontrolę oddanego do eksploatacji w listopadzie 2015 r. tunelu i placu tzw. „oaza”, prowadzących do ul. Kunickiego. Ponadto skontrolowano 1 pociąg, 2 autobusy i 2 trolejbusy komunikacji publicznej, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Kontrolą objęto 14 szaleatów publicznych, nieprawidłowości stwierdzono w 4 obiektach. W 2 obiektach za niewłaściwy stan sanitarny nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego, wydano 1 decyzję administracyjną. Skontrolowano 15 obiektów świadczących usługi hotelarskie, w 4 obiektach stwierdzono nieprawidłowości sanitarno - higieniczne i techniczne. W 1 przypadku za stwierdzone nieprawidłowości sanitarne nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego oraz wydano 1 decyzję administracyjną.

6. Podprogram – „Wolność”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Komenda Miejska Policji w Lublinie.

Policjanci i pracownicy Zespołu ds. Nieletnich i Patologii Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie działając na rzecz przeciwdziałania narkomanii realizują przedsięwzięcie profilaktyczne pod nazwą „Wolność”, którego podstawowym celem jest kształtowanie świadomości wśród młodzieży szkolnej na temat negatywnego wpływu środków odurzających na funkcjonowanie organizmu człowieka oraz skutkach prawnych z tym związanych. Realizacja tego przedsięwzięcia polega między innymi na:

- organizowaniu spotkań dla grona pedagogicznego oraz rodziców,
- edukacji uczniów z zakresu odpowiedzialności prawnej oraz skutków zdrowotnych związanych z sięganiem po narkotyki,
- udzielaniu porad prawnych oraz wsparcia psychologicznego rodzinom z problemem uzależnień, w ramach funkcjonowania telefonu konsultacyjno – informacyjnego 81- 535-53-30,
- rozpowszechnianiu materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu narkomanii,

tj. ulotki, broszury, plakaty,

- współpracy z Urzędem Miasta Lublin, placówkami oświatowymi i opiekuńczo – wychowawczymi, Poradnią Profilaktyki i Terapii Uzależnień „MONAR”, Stowarzyszeniem „KONTAKT”, Stowarzyszeniem „AGAPE”, Centrum Interwencji Kryzysowej oraz z pedagogami szkolnymi i kuratorami sądowymi.

W okresie 2016 roku przeprowadzono 10 spotkań o charakterze edukacyjno - prewencyjnym dot. problemu uzależnień, w których udział wzięło 772 osoby, w tym 5 spotkań dla 476 uczniów, 1 spotkanie dla 120 rodziców oraz 4 spotkania dla 176 pedagogów. W trakcie prowadzonych spotkań przekazywane były ulotki oraz broszury pozyskane z Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

Ponadto Komenda Miejska Policji w Lublinie realizowała w 2015 roku program pn. „Cyberprzemoc”. Policjanci i pracownicy Zespołu ds. Nietletnich i Patologii Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie działając na rzecz przeciwdziałania cyberprzestępczości realizowali przedsięwzięcia profilaktyczne, których podstawowym celem jest kształtowanie świadomości wśród młodzieży szkolnej na temat konsekwencji wynikających z niewłaściwego korzystania z internetu oraz pułapek internetowych. W okresie 2016 roku na terenie miasta Lublin przeprowadzono 5 spotkań o charakterze edukacyjno - prewencyjnym dot. problemu cyberprzestępczości, w których udział wzięło 445 przedstawicieli społeczności placówek oświatowo-wychowawczych.

Komenda Miejska Policji w Lublinie realizowała również przedsięwzięcie profilaktyczne pod nazwą „Odpal myślenie, nie wchodź w uzależnienie”. Program realizowany był w okresie od 30 czerwca do 31 grudnia 2016 roku, na podstawie Porozumienia nr DZU.JS.073.154.2016 w sprawie kontynuacji realizacji na terenie województwa lubelskiego przedsięwzięcia profilaktycznego zawartego pomiędzy Komendą Miejską Policji w Lublinie a Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej. Głównym celem programu było zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie zagrożeń zdrowotnych, konsekwencji prawnych i społecznych wynikających z zażywania dopalaczy. Zadanie realizowane było przez policjantów i pracowników Wydziału Prewencji KMP w Lublinie, dzielnicowych Komisariatów Policji w Lublinie, Pedagogów szkół gimnazjalnych z terenu działania KMP w Lublinie. Odbiorcami programu była młodzież szkół gimnazjalnych, ich rodzice oraz nauczyciele. Program realizowano poprzez zorganizowanie na terenie szkół debaty z uczniami, podczas której zaproszeni goście udzielali młodzieży odpowiedzi na nurtujące ich pytania. Uczniowie uzyskali informacje dot. zagrożeń społecznych, prawnych i zdrowotnych wynikających z zażywania dopalaczy. Przekazano młodzieży alternatywę dla dopalaczy dając możliwość kontaktu ze sportowcami, artystami, którzy utwierdzali młodych słuchaczy w dokonywaniu słuszych wyborów życiowych. Uwrażliwiano uczniów na sytuacje umożliwiające kontakt

z osobami uzależnionymi, dilerami tj. dyskoteki, prywatki, spotkania towarzyskie. Omówiono również działania, które powinni podejmować w sytuacji, gdy sami mają problem lub widzą niepokojącą sytuację, z którą borykają się ich rówieśnicy. W spotkaniach uczestniczyli uczniowie z II i III klas gimnazjum – ok. 612 osób z następujących szkół:

- Zespół Szkół Rolniczych w Pszczelnej Woli – debata w dniu 22 listopada 2016 r.
- Zespół Szkół nr 11 w Lublinie, ul. Farbiarska 8 – debata w dniu 24 listopada 2016 r.
- Zespół Szkół Publicznych w Bystrzycy Starej – debata w dniu 2 grudnia 2016 r.
- Gimnazjum nr 16 w Lublinie, ul. Poturzyńska 2 – debata w dniu 7 grudnia 2016 r.
- Zespół Szkół nr 12 w Lublinie ul. Sławinkowska 50 – debata 8 grudnia 2016 r.
- Zespół Szkół Plastycznych w Lublinie, ul. Muzyczna – debata 9 grudnia 2016 r.

W debatach brali udział policjanci i pracownicy Wydziału Prewencji KMP w Lublinie, dzielnicowi Komisariatów Policji w Lublinie, przedstawiciele ROPS, pracownicy Stowarzyszenia „Powrót z U”, lekarze z Kliniki Toksykologii Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, Oddziału Toksykologiczno – Kardiologicznego Szpitala Wojewódzkiego, piłkarze z Klubu Sportowego Motor Lublin, przedstawiciel Stowarzyszenia „Kuźnia”, pracownik Katedry Toksykologii Uniwersytetu Medycznego w Lublinie. W ramach programu odbyły się również dwa spotkania z rodzicami i jedno z pedagogami ze szkół biorących udział w projekcie (ok. 306 osób). Podczas spotkań omówiono informacje o trwającym projekcie, zasygnalizowano cele i założenia oraz przekazano materiały promujące program. Wszyscy uczestnicy spotkań otrzymali ulotki i smycze promujące program, które zostały sfinansowane ze środków ROPS w Lublinie.

W programie „Wolność” czynny udział bierze również Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie.

W ramach przedsięwzięcia pn. „Bezpieczne Dorastanie” udzielono wywiadu radiowego na temat profilaktyki HIV/AIDS z okazji Światowego Dnia Walki z AIDS, prowadzono dystrybucję materiałów na temat HIV/AIDS w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz w czasie akcji profilaktycznych na terenie Lublina. Akcją objęto łącznie 27 000 osób.

W ramach programu „Bądź Sobą” przeprowadzono:

- 9 prelekcji nt. uzależnienia od dopalaczy i środków odurzających dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych z terenu Lublina, przedstawicieli Policji, pracowników Aresztu Śledczego, pedagogów szkolnych, rodziców,
- wywiad radiowy „Przystanek noc” – substancje psychoaktywne ze szczególnym uwzględnieniem niebezpieczeństw związanych z używaniem dopalaczy,
- wywiad radiowy na temat warunków zapewnienia bezpieczeństwa w czasie trwania

Światowych Dni Młodzieży na terenie miasta Lublin,

- współorganizowano konferencję o tematyce: „Dopalacze – dlaczego są tak niebezpieczne”,
- uczestniczono w debacie społecznej w Domu Kultury LSM na temat bezpieczeństwa i porządku publicznego (narkotyki i dopalacze).

Łączna liczba uczestników/odbiorców wyniosła 12 402 osób.

Czynny udział w realizacji programu brało również Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie. W 2016 roku CIK 13 razy konsultowało osoby uzależnione lub członków rodzin dotkniętych i zagrożonych narkomanią. W całodobowym telefonie zaufania przeprowadzono 56 porad i konsultacji na temat uzależnień.

W ramach Podprogramu „Wolność” pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w 2016 roku realizowali działania profilaktyczne mające na celu podniesienie świadomości wśród dzieci i młodzieży gimnazjalnej na temat negatywnych skutków używania narkotyków, środków psychoaktywnych oraz alkoholu:

- w dniu 5 lutego 2016 r. w siedzibie Centrum Aktywności Środowiskowej odbyła się pogadanka na temat konsekwencji prawnych stosowania przemocy fizycznej, psychicznej oraz cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży. Organizatorem spotkania było Centrum Aktywności Środowiskowej. Pogadankę przeprowadził Piotr Mrysz – Zastępca Naczelnika Wydziału Kryminalnego z Komisariatu VI Policji w Lublinie. W spotkaniu uczestniczyło 17 osób. W dniu 17 lutego 2016 r. w siedzibie Centrum Aktywności Środowiskowej odbyła się pogadanka na temat bezpieczeństwa. Organizatorem spotkania było Centrum Aktywności Środowiskowej. Pogadankę przeprowadziła Pani Kinga Wąsowska ze Straży Miejskiej Miasta Lublin. W spotkaniu uczestniczyło 28 osób.
- w dniu 28 kwietnia 2016 r. w siedzibie Centrum Aktywności Środowiskowej odbył się wykład dotyczący profilaktyki uzależnień wśród młodzieży. Organizatorem spotkania było Centrum Aktywności Środowiskowej. Spotkanie przeprowadził student V roku Uniwersytetu Medycznego w Lublinie. W spotkaniu uczestniczyło 30 osób.
- w dniu 5 maja 2016 r. w siedzibie Gimnazjum Nr 16 im. Fryderyka Chopina przy ul. Poturzyńskiej 2 w Lublinie odbyło się spotkanie profilaktyczne „Rap – pedagogia”, skierowane do uczniów oraz kadry pedagogicznej szkoły, w którym uczestniczyło ok. 300 osób. Inicjatorem i organizatorem spotkania byli pracownicy socjalni Sekcji Pracy Socjalnej Nr 22 z siedzibą przy ul. Paganiniego 12 w Lublinie, przy współpracy z Panią Anną Osemlak –pedagogiem szkolnym Gimnazjum Nr 16

w Lublinie.

- w dniu 13 grudnia 2016 r. w siedzibie Gimnazjum i XXI Liceum Ogólnokształcącego im. Św. Stanisława Kostki przy ul. Michała Słowikowskiego 6 w Lublinie, odbyło się spotkanie pt. „Co kryje się w sieci”. Spotkanie poprowadzili przedstawiciele Komendy Miejskiej Policji w Lublinie. W spotkaniu udział wzięło 28 uczniów Gimnazjum wraz z wychowawcą klasy oraz pracownicy Sekcji Pracy Socjalnej Nr 4.
- Pracownicy socjalni na bieżąco udzielali także informacji na temat programów oraz placówek udzielających pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy związane z sięganiem przez młodzież po środki uzależniające.

7. Podprogram – „GIMBUS PATROL - Puste Ławki – Stop”.

Podmiotem realizującymi podprogram jest Komenda Miejska Policji w Lublinie wspólnie ze Strażą Miejską Miasta Lublin.

Zadanie to realizował (od poniedziałku do piątku) dwuosobowy, zmotoryzowany patrol, w składzie policjant – strażnik, którego zadaniem było systematyczne i bieżące patrolowanie, kontrolowanie i monitorowanie rejonów szkół i placówek oświatowych na terenie miasta celem poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w rejonach szkół oraz zapewnienie w tych okolicach porządku i spokoju publicznego.

Ogółem w 2016 r. wykonano 109 patroli, w wyniku których m.in:

- przeprowadzono 326 interwencji,
- wylegitymowano 488 osób,
- przeprowadzono 15 interwencji na terenach szkół,
- ujawniono 7 nieletnich na wagarach,
- przeprowadzono 537 kontroli miejsc grupowania się młodzieży,
- przeprowadzono 177 kontroli miejsc dystrybucji substancji psychotropowych,
- nałożono 77 mandatów karnych,
- przeprowadzono 537 rozmów z dyrekcją i pedagogami oraz dziećmi i młodzieżą szkół.

W trakcie realizacji zintegrowanych działań prewencyjnych Gimbus Patrolu, dyrekcje szkół pozytywnie oceniały ich przebieg, zwracając uwagę na zwiększenie bezpieczeństwa w rejonach szkół dzięki systematycznej obecności funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej w tych miejscach.

Ponadto Straż Miejska na pisemne wnioski dyrekcji szkół, pomagała w zabezpieczeniu licznych szkolnych imprez i uroczystości. Okolice szkół patrolowane były wówczas głównie pod kątem bezpiecznego i spokojnego przebiegu imprezy,

zakłócania spokoju i porządku, spożywania napojów alkoholowych i palenia papierosów przez młodzież.

W ramach programu należy zwrócić uwagę na czyny karalne popełnione przez nieletnich. W 2016 roku na terenie miasta Lublin ustalono 167 nieletnich sprawców czynów karalnych, wśród których wymienić należy:

- bójki i pobicia – 3 nieletnich,
- kradzież cudzej rzeczy – 19 nieletnich,
- kradzież z włamaniem – 8 nieletnich,
- rozbój i wymuszenia – 22 nieletnich,
- uszkodzenie rzeczy – 19 nieletnich,
- uszczerbek na zdrowiu – 3 nieletnich,
- narkotyki (posiadanie) – 30 nieletnich.

Na terenie miasta Lublin w 2016 roku ujawniono 21 nieletnich znajdujących się pod wpływem alkoholu. Nie ujawniono nieletnich pod wpływem środków odurzających.

8. Podprogram – „Bezpieczeństwo i pomoc w sytuacjach trudnych”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie.

Głównymi celami podprogramu jest popularyzacja służby w Państwowej Straży Pożarnej, upowszechnianie wiedzy na temat telefonicznych numerów alarmowych oraz propagowanie wśród dzieci i młodzieży prawidłowych zasad w obliczu zagrożeń.

W ramach realizacji podprogramu Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie podejmowała następujące działania:

- organizacja pokazów sprzętu i umiejętności ratowania podczas imprez plenerowych, uroczystości i świąt. W 2016 roku strażacy KM PSP wzięli udział w 46 festynach i innych imprezach organizowanych przez podmioty zewnętrzne, promujących zasady bezpieczeństwa.
- przyjmowanie zorganizowanych grup dzieci i młodzieży w Jednostkach Ratowniczo – Gaśniczych. W 2016 roku strażacy KM PSP przyjęli 109 zorganizowanych grup dzieci i młodzieży.
- przeprowadzanie młodzieżowych zawodów sportowo – pożarniczych. Zawody szczebla powiatowego zostały zorganizowane w czerwcu 2016 r.
- organizowanie konkursów plastycznych o tematyce z zakresu bezpieczeństwa – na stronach KM PSP w Lublinie propagowano informację dot. XVIII Edycji Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego dla dzieci i Młodzieży organizowanego przez Komendę Główną PSP. Wspólnie z KW PSP w Lublinie zorganizowano konkurs plastyczny w ramach projektu „Edukacja przeciwpożarowa dzieci ze szkół

podstawowych z terenu województwa lubelskiego”.

- realizowanie pogadank i szkoleń dla grup zorganizowanych na terenie placówek wychowawczych. W 2016 roku przeprowadzono 4 pogadanki na terenie placówek pedagogicznych.
- udział w przygotowaniu bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży w zakresie kontroli obiektów przewidzianych do wypoczynku. W 2016 roku strażacy przeprowadzili 22 czynności kontrolno – rozpoznawcze w obiektach, gdzie zostały zaplanowane zajęcia w ramach zorganizowanego wypoczynku dzieci i młodzieży.
- Organizacja Turnieju Wiedzy Pożarniczej. W marcu 2016 roku strażacy KM PSP w Lublinie brali udział w organizacji Turnieju Wiedzy Pożarniczej szczebla powiatowego.

9. Podprogram – „Żyj Zdrowo i Bezpiecznie”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin.

Program jest adresowany do szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych a realizowany przez nauczycieli doradców metodycznych. W ramach zadania realizowane były następujące zagadnienia

Projekty edukacyjne:

I. Konkurs „Żyjmy zdrowo i bezpiecznie” XV edycja dla szkół gimnazjalnych.

Celem konkursu było:

1. Kształtowanie zdrowego stylu życia i inspirowanie do harmonijnego rozwoju młodzieży.
2. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za życie i zdrowie swoje i innych.
3. Przygotowanie uczniów do współdziałania w przypadku wystąpienia zagrożenia.
4. Kształtowanie umiejętności:
  - porozumiewania się w różnych sytuacjach,
  - prezentacji własnego punktu widzenia,
  - publicznych wystąpień i autoprezentacji,
  - poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł,
  - planowania i organizowania działań,
  - przyjmowania ról społecznych,
  - zdobywania doświadczeń we współzyciu i współdziałaniu w grupie rówieśniczej.

W I etapie udział wzięło 55 uczniów i 6 nauczycieli, natomiast w II etapie udział wzięło 40 uczniów i 3 nauczycieli

W ramach projektów szkolnych zrealizowano zajęcia dotyczące następujących

zagadnień:

- Bezpieczeństwo na co dzień,
- Bezpieczne ferie,
- Żyj zdrowo i smacznie,
- Uczeń bezpieczny na co dzień,
- Bezpieczny i zdrowy uczeń,

Działania na terenie szkół obejmowały:

- Szkolenie uczniów z zakresu pierwszej pomocy w szkole, na boisku, na ulicy.
- Szkolenie przeciwpożarowe uczniów.
- Instrukcje dla uczniów w zakresie bezpieczeństwa w drodze do szkoły.
- Szkolenie z zakresu higieny dnia nastolatka.
- Szkolenie z zakresu zasad zdrowego żywienia.

II. Konkurs „Bezpieczne, smaczne i atrakcyjne zakątki Lubelszczyzny” VI edycja dla szkół gimnazjalnych.

Celem konkursu było:

1. Zaangażowanie społeczności szkolnej do poznawania regionu Lubelszczyzny.
2. Propagowanie walorów turystycznych Lubelszczyzny.
3. Promocja kultury i tradycji regionu Lubelszczyzny wśród uczniów szkół gimnazjalnych.
4. Propagowanie bezpiecznego wypoczynku i radzenie sobie w sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu.
5. Przygotowanie uczniów do współdziałania w przypadku wystąpienia zagrożenia.
6. Planowanie i organizowanie działań.
7. Efektywne współdziałanie w zespole.
8. Kształtowanie umiejętności:
  - praca w grupie metodą projektu,
  - porozumiewanie się w różnych sytuacjach, rozwiązywanie problemów w sposób twórczy,
  - przygotowanie do publicznych wystąpień, autoprezentacja,
  - porządkowanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł,
  - praktyczne zastosowanie zdobytej wiedzy,
  - zdobywanie doświadczeń we współdziałaniu w grupie rówieśniczej.

W I etapie udział wzięło 32 uczniów i 4 nauczycieli, natomiast w II etapie udział wzięło 16 uczniów i 2 nauczycieli. Uczestnicy zaprezentowali walory turystyczne przedstawionych w projektach miast. Wykazali się znajomością zabytków Lubelszczyzny

oraz zabytków i historią Lublina. Sporządzili samodzielnie przed komisją regionalne potrawy według receptur zebranych od swoich dziadków lub znalezionych w internecie. Wykazali się umiejętnością udzielania pomocy w zagrożeniach mogących potencjalnie wystąpić w Lublinie i na Lubelszczyźnie.

III. Konkurs „Żyjmy zdrowo i bezpiecznie” XIII edycja dla szkół ponadgimnazjalnych.

Celem konkursu było:

1. Kształtowanie zdrowego stylu życia i inspirowanie harmonijnego rozwoju młodzieży.
2. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za życie i zdrowie swoje i innych.
3. Przygotowanie uczniów do współdziałania w przypadku wystąpienia zagrożenia.
4. Planowanie i organizowanie działań.
5. Efektywne współdziałanie w zespole.
6. Kształtowanie takich umiejętności, jak:
  - rozwiązywanie problemów w sposób twórczy,
  - przygotowanie do publicznych wystąpień, autoprezentacja,
  - wykorzystywanie informacji z różnych źródeł,
  - odnoszenia do praktyki zdobytej wiedzy,
  - współdziałaniu w grupie rówieśniczej.

W I etapie konkursu udział wzięło: 55 uczniów i 9 nauczycieli, natomiast w II etapie udział wzięło 40 uczniów i 7 nauczycieli.

W ramach projektu zrealizowano następujące zagadnienia:

- Zdrowy styl życia dla opornych,
- Konserwanty i GMO,
- Prawidłowe odżywianie – prawidłowo czyli jak,
- Żyjmy zdrowo i bezpiecznie,
- Aktywność fizyczna,
- Zespół Aspargera,
- Alkohol i papierosy,
- Doping.

Uczestnicy wykazali się znajomością zasad zdrowego stylu życia, zaproponowali jak prowadzić zdrowy styl życia w niesprzyjających warunkach. Poznali niebezpieczeństwa jakie za sobą niesie spożywanie żywności zawierającej konserwanty, poznali zasady odczytywania informacji na opakowaniach produktów. Przekonali się o zdrowiu płynącym z ruchu i uprawiania sportu na co dzień. Uczniowie poszerzyli wiadomości i poznali skutki dopingu i innych substancji wspomagających u osób uprawiających sport wyczynowy. Pogłębili swoją znajomość skutków stosowania używek. Zapoznali się z zasadami zachowania i wzajemnego funkcjonowania w szkole z kolegami z zespołem Aspargera.

Jednocześnie należy dodać, iż w ramach zadania mającego na celu zapewnienie dzieciom i młodzieży bezpiecznej drogi do i ze szkoły, dyrektorzy szkół zatrudniają osoby w charakterze strażnika ruchu drogowego. Do zadań zatrudnionych osób należy przeprowadzanie przez ulicę dzieci i młodzieży w miejscach o bardzo dużym natężeniu ruchu, gdzie nie ma sygnalizacji świetlnej. Według stanu na 01.09.2016 r. zatrudnionych było 36 osób.

W ramach Podprogramu „Żyj Zdrowo i Bezpiecznie” pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w 2016 roku realizowali działania profilaktyczne mające na celu zwiększenie poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego poprzez podniesienie stanu wiedzy, w tym zakresie:

- w dniu 22 stycznia 2016 r. w Domu Kultury Kalinowszczyzna odbyła się zabawa choinkowa dla 40 dzieci (27 rodzin) z obszaru działania Filii Nr 1 Sekcji Pracy Socjalnej Nr 16. Organizatorami inicjatywy byli: Stowarzyszenie Miłośników Kalinowszczyzny, Robotnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Motor”, Dom Kultury Kalinowszczyzna, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Filia Nr 1 Sekcja Pracy Socjalnej Nr 16.
- w dniu 21 czerwca 2016 r., odbył się piknik rodzinny pt. „100% radości z rodzinnej miłości”, którego współorganizatorem była Sekcja Pracy Socjalnej Nr 3 ul. Jezuicka 4. Projekt realizowany był we współpracy ze Świetlicą Opiekuńczo – Wychowawczą, działającą przy Archikatedrze Lubelskiej oraz Zgromadzeniem Sióstr Franciszkanek Misjonarek Maryi. Działanie było skierowane do rodzin z dziećmi korzystających z pomocy Sekcji Pracy Socjalnej Nr 3. W spotkaniu wzięło udział 10 rodzin, w tym 26 dzieci.
- w dniu 30 czerwca 2016 r. w sali lustrzanej „Infinitum Studio” w Lublinie, przy ul. Kruczkowskiego 14, zrealizowana została inicjatywa pn.: „Zdrowo jemy – zdrowo żyjemy” – warsztaty kulinarne dla matek z córkami. W działaniu udział wzięła szesnastoosobowa grupa matek z córkami.

W realizację podprogramu włączyła się również Komenda Miejska Policji w Lublinie, której funkcjonariusze i pracownicy realizowali następujące projekty:

1. „Trzeźwy Umysł Na Drodze”.

Przedsięwzięcie realizowano od 26 kwietnia do 31 grudnia 2016 r. na podstawie Porozumienia nr DZU.JS.073.15.2016 w sprawie kontynuacji realizacji na terenie województwa lubelskiego przedsięwzięcia profilaktycznego zawartego pomiędzy Komendą Miejską Policji w Lublinie a Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej. Głównym celem programu jest zminimalizowanie zagrożeń na drodze poprzez edukację młodych ludzi,

mówienie o skutkach związanych ze spożywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków i dopalaczy. Został on zbudowany w formie zintegrowanego i interaktywnego narzędzia edukacyjno - informacyjnego służącego poprawie bezpieczeństwa w ruchu drogowym w powiecie lubelskim. Odbiorcami programu są kierowcy - użytkownicy dróg oraz kandydaci na kierowców, czyli uczniowie ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu działania Komendy Miejskiej Policji w Lublinie. Program realizowano poprzez wdrażanie działań wpływających na bezpieczeństwo użytkowników dróg tj:

- realizowanie przez policjantów Komendy Miejskiej Policji w Lublinie spotkań informacyjno – edukacyjnych skierowanych do młodzieży - 26 spotkań (22 – 2015 r.),
- przeprowadzenie przez policjantów Wydziału Ruchu Drogowego akcji prewencyjnych tj: cotygodniowy „Trzeźwy poranek”, „Kierowca bez promili i narkotyków” - 6 działań, „Bezpieczny weekend” - 8 akcji, „Nie chronieni uczestnicy Ruchu Drogowego” - 11, „Działania Prędkość” – 6.
- udział w 62 imprezach i festynach promujących bezpieczeństwo – tj.: „Dbaj o swoje bezpieczeństwo”, „Bądź bezpieczny na drodze - odblaski ratują życie”,
- promowanie realizowanego programu w prasie lokalnej i na stronie internetowej KWP w Lublinie.

Uczestnicy programu uzyskali informacje dotyczące prawnych aspektów związanych z nietrzeźwością kierowców, zasad bezpiecznej i odpowiedzialnej jazdy jak również uświadamiano pieszym to jak ważne jest zakładanie elementów odblaskowych. W trakcie spotkań, festynów uczestnicy korzystali z alko-gogli i narko-gogli symulujących zachowanie człowieka pod wpływem alkoholu i narkotyków. Osoby uczestniczące w realizacji programu otrzymywały materiały informacyjno – edukacyjne promujące program w postaci opasek odblaskowych i ulotek pt. „Zachowaj trzeźwy umysł”, których zakup sfinansował Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie.

2. „Debaty Społeczne”.

W ramach rządowego programu „Razem Bezpieczniej” od 2013 roku organizowana jest prospołeczna inicjatywa „Debat Społecznych” polegająca na spotkaniach ze społecznością lokalną w celu wypracowania wspólnych metod walki z przestępczością oraz działań na rzecz wzrostu poczucia bezpieczeństwa społeczności lokalnej. Policjanci Komisariatu IV Policji w Lublinie w 2016 roku przeprowadzili 2 spotkania ze społecznością lokalną dotyczące ogólnie pojętego bezpieczeństwa (w tym przede wszystkim bezpieczeństwa i zagrożeń w ruchu drogowym, wykroczeń uciążliwych społecznie) oraz problematyki dopalaczy i narkotyków, jak również bezpieczeństwa osób starszych padających ofiarą oszustów. Spotkania miały na celu zdiagnozowanie oczekiwań społecznych odnośnie działań policji oraz zaciągniętych zobowiązań dotyczących

np. zwiększenia ilości patroli w miejscach zagrożonych.

3. „Procedury Antyterrorystyczne”.

Działania ukierunkowane na podniesienie wiedzy w zakresie bezpieczeństwa placówek oświatowych oraz wszystkich mieszkańców miasta Lublin. Projekt jest kontynuacją działań podjętych w ramach projektu Bezpieczna Szkoła w strefie Schengen na podstawie umowy partnerskiej zawartej w dniu 02.12.2014 r. pomiędzy KMP w Lublinie a Gminą Lublin. W ramach projektu wspólnie z firmą Vena Art podjęto prace nad opracowaniem filmów instruktażowych skierowanych do wszystkich mieszkańców miasta Lublin z zakresu procedur antyterrorystycznych oraz uczniów szkół w zakresie problematyki handlu ludźmi, dopalaczy i cyberprzemocy. Jednocześnie w ramach projektu przeprowadzono szereg symulacji ewakuacji placówek oświatowych z wykorzystaniem policjantów z przeszkoleniem z zakresu rozpoznania minersko - pirotechnicznego oraz przewodników psów służbowych do wykrywania materiałów wybuchowych.

4. „Bezpieczeństwo Akademickie”.

Kontynuowano współpracę z przedstawicielami władz uczelni wyższych miasta Lublin w celu określenia i rozwiązywania problemów społeczności studenckiej, związanych z ogólnie pojętym poczuciem bezpieczeństwa. W marcu 2016 roku przeprowadzono akcję Bezpieczna Studentka dla żeńskiej części personelu, kadry pedagogicznej i studentek Uniwersytetu Medycznego w Lublinie. Przeprowadzono również spotkania z cudzoziemcami - studentami I roku wymiany Erasmus z zakresu bezpieczeństwa, zagrożeń oraz odpowiedzialności prawnej i przepisów prawa obowiązujących na terenie naszego kraju (UMCS i UM w Lublinie). W 2016 roku policjanci Wydziału Prewencji KMP w Lublinie wzięli udział w projekcie Uniwersytet Otwarty KUL, w ramach którego przeprowadzono szereg spotkań dla dzieci i młodzieży szkolnej odnośnie bezpiecznych zachowań, ale również samej specyfiki i ciekawostek związanych z pracą policjanta. Udział w spotkaniach wzięli również funkcjonariusze Sekcji Antyterrorystycznej KWP w Lublinie. W 2016 roku po raz kolejny policjanci Wydziału Prewencji wzięli również udział w Lubelskim Festiwalu Nauki - zapewniono stoisko z materiałami profilaktycznymi, pokaz sprzętu służbowego (Ruch Drogowy i SAT). Ponadto policjanci KMP w Lublinie w minionym roku zapewniali czynny udział w zabezpieczeniu prewencyjnym corocznych imprez studenckich (Juwenalia, Kozienalia itp.).

W realizacji programu „Żyj Zdrowo i Bezpiecznie” czynnie uczestniczy także Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej przeprowadzili:

- 10 prelekcji nt. „Zasad zdrowego stylu życia” z uwzględnieniem zdrowego

odżywiania się, aktywności fizycznej i higieny osobistej dla dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu Lublina,

- zorganizowano 9 punktów konsultacyjno - diagnostycznych z udzielaniem porad na temat zdrowego stylu życia, profilaktyki antynikotynowej z dystrybucją materiałów oświatowych oraz wykonywaniem badań pikflometrem oraz smokolyzerem dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz mieszkańców Lublina,
- prowadzono działania informacyjno - edukacyjne oraz profilaktyczne w zakresie propagowania treści prozdrowotnych związanych z zagrożeniami mogącymi wystąpić w okresie letnim (wakacje) i zimowym (ferie zimowe). Główny nacisk położono na ograniczenie ryzykownych zachowań: takich jak narkomania, zażywanie dopalaczy oraz utrwalanie zasad bezpieczeństwa i higieny wśród dzieci i młodzieży.

Programem objęto 9800 uczestników/odbiorców.

Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Lublinie realizowała inne również ważne przedsięwzięcia, w tym „Program Żywieniowy”, w ramach którego na terenie lubelskich szkół i we współpracy z Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin realizowano program „Jedz z głową”. Przeprowadzono również 7 szkoleń pt. „Profilaktyka zakażeń oraz wymagania sanitarne dla zakładów żywnościowo – żywieniowych ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dezynfekcji i sterylizacji”, w których wzięło udział 135 osób.

10. Podprogram – „Przeciwdziałanie Utrwalaniu Zjawiska Bezdomności”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie.

Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie corocznie przygotowują się do okresu jesienno – zimowego, opracowując wykazy miejsc, gdzie mogą przebywać osoby bezdomne (ogródki działkowe, pustostany, opuszczone posesje, piwnice, altany śmietnikowe). W ramach podejmowanych działań osłonowych, osoby bezdomne motywowane są do skorzystania z pomocy w formie schronienia. W stosunku do osób, które nie wyrażają zgody na pobyt w ośrodkach wsparcia, pracownicy socjalni na bieżąco monitorują ich sytuację oraz obejmują pomocą w formie gorącego posiłku, zasiłków celowych na zakup odzieży, obuwia czy leków. W środowisku lokalnym zamieszczone są w miejscach widocznych i ogólnie dostępnych informacje dotyczące organizacji niosących pomoc osobom bezdomnym. Podejmowana jest współpraca z lokalnymi partnerami mająca na celu uwrażliwianie środowiska lokalnego, polegająca

na bieżącym przekazywaniu informacji na temat osób bezdomnych, przebywających w miejscach niedostosowanych do zamieszkiwania i noclegu (pisma do Spółdzielni Mieszkaniowych, Komisariatów Policji, Straży Miejskiej, Powiatowego Nadzoru Budowlanego, NZOZ Przychodni Lekarza Rodzinnego oraz szpitali). Ponadto na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie zamieszczony został apel do mieszkańców o szczególną wrażliwość na los osób bezdomnych – osób wyjątkowo narażonych na negatywne skutki ujemnych temperatur.

W ramach działań socjalnych podejmowane były próby ponownego nawiązywania zerwanych więzi rodzinnych w celu uzyskania pomocy ze strony środowiska rodzinnego, sąsiedzkiego oraz lokalnego. W okresie zimowym pracownicy socjalni systematycznie patrolowali miejsca, w których mogły przebywać osoby bezdomne, udzielali informacji o możliwości otrzymania schronienia i gorącego posiłku, na bieżąco współpracowali z innymi instytucjami i organizacjami.

W strukturach MOPR w Lublinie, działa Dzienny Ośrodek Wsparcia dla Bezdomnych, przy ul. Młyńskiej 18. Z usług Ośrodka mogą korzystać osoby dotknięte problemem bezdomności z terenu Gminy Lublin – miasta na prawach powiatu. W szczególności uzasadnionych przypadkach, interwencyjnie mogą korzystać osoby bezdomne spoza terenu Gminy Lublin. Korzystanie z usług DOWB MOPR w Lublinie jest dobrowolne i bezpłatne. Ośrodek funkcjonuje przez cały rok i umożliwia pobyt od poniedziałku do piątku z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy: w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 31 października w godzinach 8⁰⁰ – 16⁰⁰. W okresie od dnia 1 listopada do dnia 31 marca w godzinach 8⁰⁰ – 18⁰⁰. Osoby korzystające z usług Ośrodka mogą:

- Otrzymać wsparcie w formie pieniężnej i/lub niepieniężnej – w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. Na wniosek osoby zainteresowanej, a także z urzędu osoby te, po spełnieniu kryteriów określonych w ustawie o pomocy społecznej, mogą otrzymać różnorodną pomoc np. skierowanie do schroniska lub świadczenia pieniężne w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych m.in. na żywność, leki, ubranie, pomoc w formie gorącego posiłku.
- Korzystać z zaplecza higienicznego, pralniczego i kuchennego. W Ośrodku osoba bezdomna może m.in.: ogrzać się, przygotować sobie gorący posiłek, umyć się, uprać i uprasować swoje rzeczy oraz otrzymać odzież. Mogą również otrzymać wsparcie pracownika socjalnego (w tym informacje dotyczące pomocy w wyjściu osoby bezdomnej z trudnej sytuacji, adresy instytucji zajmujących się problematyką bezdomności).
- Skorzystać z usług w postaci zajęć świetlicowych (telewizja, punkt biblioteczny, prasa).

- Wziąć udział w spotkaniach integracyjnych, kulturalnych i okolicznościowych (np. Śniadanie Wielkanocne, Kolacja Wigilijna).

W 2016 roku z usług Dziennego Ośrodka Wsparcia dla Bezdomnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie skorzystało 169 osób. W związku z faktem, iż zjawisko bezdomności postrzegane jest jako zjawisko wielowymiarowe, stale się zwiększa i dotyka coraz młodszej grupy ludzi, a także prowadzi do wykluczenia społecznego. W ramach działań zmierzających do integracji społeczno - zawodowej osób dotkniętych problemem bezdomności, a także w celu wymiany informacji i wspólnego wprowadzania indywidualnych planów pomocy dla osób przebywających w ośrodku wsparcia przez okres dłuższy niż pół roku, działają trzy Zespoły Interdyscyplinarne.

W roku 2016 odbyło się łącznie 34 posiedzenia Zespołów, w tym:

- 16 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego złożonego z pracowników Filii Nr 1 oraz pracowników Ośrodka Wsparcia dla Osób Bezdomnych im Św. Brata Alberta przy ul. Dolnej Marii Panny 32 w Lublinie. Podczas spotkań omawiano 30 indywidualnych sytuacji mieszkańców Ośrodka oraz ustalano dominujące problemy powodujące bezdomność osób tam zamieszkujących oraz ustalano indywidualne plany pomocy, mające na celu wyjście z bezdomności.
- 6 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego złożonego z pracowników Filii Nr 2 oraz pracowników Ośrodka Wsparcia dla Samotnych Matek i Schroniska dla Bezdomnych Kobiet przy ul. Bronowickiej 3 w Lublinie. Podczas spotkań omówiono 54 przypadki przedłużenia pobytu dla 14 kobiet i 8 rodzin.
- 12 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego złożonego z pracowników Filii Nr 2 oraz pracowników Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Garbarskiej 17 w Lublinie. Podczas spotkań omówiono 102 przypadki przedłużenia pobytu dla 65 osób.

Funkcjonariusze Straży Miejskiej Miasta Lublin wykonując swoje codzienne obowiązki służbowe zobowiązani byli również do zwracania uwagi na osoby bezdomne, tj. do lokalizowania ich miejsc pobytu, reagowania w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia, przekazywania informacji o ofercie pomocowej. Kontrolując miejsca przebywania osób bezdomnych lub podejmując interwencje w trakcie rutynowych działań, funkcjonariusze na bieżąco informowali osoby bezdomne o możliwości pobytu w schronisku lub noclegowni. Prowadzone były cykliczne kontrole miejsc, w których mogą przebywać osoby bezdomne. Weryfikowane były te, w których bezdomni przebywali w poprzednim sezonie oraz ustalane były nowe. Stały i systematyczny monitoring tych miejsc ułatwiał strażnikom realizację zadań pomocowych w okresie zimowym. Działania te w okresie jesienno-zimowym skupiały się na problemie ludzi wykluczonych, pozbawionych własnego lokum, dotkniętych chorobami, którzy adaptowali

na prowizoryczne „mieszkania” pustostany, altany śmietnikowe, wnęki budynków, zajmowali altany działkowe a także okupowali dworce PKP i PKS. Funkcjonariusze informowali bezdomnych o adresach schronisk oraz noclegowni i wielokrotnie w razie potrzeby osoby te do nich przewozili. W przypadkach tego wymagających wzywano zespoły pogotowia ratunkowego. Opracowano ulotki informacyjne z adresami i numerami telefonów do schronisk i noclegowni, które były rozdawane osobom bezdomnym podczas interwencji. Nie wszyscy jednak chcieli korzystać z pomocy schronisk i noclegowni. W 2016 r. strażnicy przeprowadzili ogółem 1 267 interwencji wobec osób bezdomnych. Funkcjonariusze Oddziału Centrum Straży Miejskiej Miasta Lublin w dniach od 05.01 do 15.01.2016 r. przeprowadzili 26 kontroli miejsc przebywania osób bezdomnych, obejmując swoimi działaniami 6 ulic, tj.:

- ul. Zielona 3a – pustostan,
- ul. Narutowicza 34a – pustostan,
- ul. Dolna Panny Marii 7 i 12 – pustostany,
- ul. Wesoła 1f i 8 – pustostany,
- ul. Żmigród 3 – pustostan,
- ul. Lubartowska 17 – poddasze.

W dniach od 17.10 do 31.12.2016 r. strażnicy ww. oddziału na terenie Starego Miasta i ulic do niego przyległych przeprowadzili 99 kontroli miejsc przebywania osób bezdomnych.

W dużym stopniu pomocny był w tych działaniach system monitoringu miejskiego, który szybciej pozwalał dotrzeć do miejsca przebywania bezdomnych. Dyżurni obsługujący monitoring, prowadzili obserwacje terenów miasta (szczególnie w nocy) aby jak najszybciej podjąć działania w przypadku zaśnieżenia osoby bezdomnej w niskich temperaturach i nie dopuścić do jej zamarznięcia.

W ramach działań realizowanych w obszarze bezdomności, Strażnicy Miejscy współpracowali z szeregiem instytucji, w tym z Urzędem Miasta, ośrodkami pomocy społecznej, służbami ratunkowymi, Radami Dzielnic.

11. Podprogram – „ABC Seniora”.

Podmiotami wiodącymi w realizacji podprogramu są Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie oraz Lubelskie Centrum Aktywności Obywatelskiej.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie brali aktywny udział w działaniach na rzecz poprawy jakości i bezpieczeństwa życia seniorów. W 2016 roku zorganizowano ponad 30 inicjatyw, w tym: spotkania, pikniki i festyny, mające na celu aktywizację osób starszych oraz ich integrację ze środowiskiem lokalnym. Za najważniejsze działania podejmowane w kierunku poprawy bezpieczeństwa seniorów,

współorganizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie uznano:

- w dniu 23 stycznia 2016 r. w siedzibie Stowarzyszenia „Centrum Słuchania – Rut” przy ul. Podwale 3 w Lublinie, odbyło się spotkanie w ramach projektu „Kolędowanie z seniorami”, zrealizowane przez pracowników Sekcji Pracy Socjalnej Nr 3. Partnerami projektu byli: Stowarzyszenie „Centrum Słuchania – Rut” oraz Zespół Szkół Plastycznych przy ul. Muzycznej 10a w Lublinie. W spotkaniu wzięło udział 10 seniorów, młodzież i nauczyciele z Zespołu Szkół Plastycznych w Lublinie oraz 4 pracowników socjalnych z Sekcji Pracy Socjalnej Nr 3.
- w dniu 8 lutego 2016 r. w siedzibie Sekcji Pracy Socjalnej Nr 4 zorganizowane zostało szkolenie edukacyjno – profilaktyczne dla seniorów. W spotkaniu wzięło udział 20 seniorów. Szkolenie poprowadził przedstawiciel Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie, w ramach 24 Finału WOŚP „Mierzymy Wysoko”.
- w dniu 9 lutego 2016 r. Sekcja Pracy Socjalnej Nr 11 w ramach współpracy z Komendą Miejską Policji w Lublinie oraz Centrum Dziennego Pobytu dla Seniorów Nr 2 w Lublinie zorganizowała spotkanie o charakterze edukacyjno - profilaktycznym w przedmiocie podniesienia bezpieczeństwa osób starszych w ramach 24 Finału WOŚP „Mierzymy Wysoko”. Spotkanie odbyło się w siedzibie Centrum Dziennego Pobytu dla Seniorów Nr 2 w Lublinie, przy ul. Maszynowej 2. W wydarzeniu udział wzięło 30 seniorów.
- w dniu 22 kwietnia 2016 r. w siedzibie Domu Kultury Kalinowszczyzna przy ul. Tumidajskiego 2 pracowników Sekcji Pracy Socjalnej Nr 16, przy ul. Towarowej 19 zorganizowali „Spotkanie z teatrem klasycznym” w ramach, którego odbyła się bezpłatna prezentacja spektaklu Moliere pt. „Mieszczanin szlachcicem”. Sztukę wystawili aktorzy z Amatorskiego Teatru Towarzyskiego działającego przy Stowarzyszeniu Kulturalno – Oświatowym Węglin Północ. W spotkaniu udział wzięło około 80 osób, w tym również seniorzy z Centrum Usług Socjalnych.
- w dniu 29 maja 2016 r. na placu kościelnym przy ul. Radzyńskiej 3 w Lublinie odbył się Międzypokoleniowy Festyn „Dziecięcy dzień radości” pod hasłem „Energia pokoleń”. Realizatorami przedsięwzięcia byli: Parafia Księża Sercanów p.w. Dobrego Pasterza oraz pracownicy Filii Nr 4 MOPR w Lublinie. Liczba uczestników ok. 200 osób.
- w dniu 11 czerwca 2016 r. odbył się na terenie ogrodów klasztornych Parafii „Poczekajka” festyn rodzinny pn. „Wspólnota to Ty i Ja”, którego organizatorami byli: Stowarzyszenie Przyjaciół Parafii „Poczekajka” oraz Parafia p.w. Niepokalanego Serca Maryi i Św. Franciszka z Asyżu.

- w dniu 17 czerwca 2016 r. na terenie boiska Gimnazjum Nr 15 przy ul. Elektrycznej 51 odbył się XI Festyn Rodzinny „Mama, Tata i Ja” pod hasłem „Energia Pokoleń”, koordynowany przez Sekcję Pracy Socjalnej Nr 7. W festynie wzięło udział ok. 200 osób, w tym ok. 80 seniorów.
- w dniu 21 czerwca 2016 r. na terenie ogrodu Domu Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty w Lublinie odbył się Piknik plenerowy pn. „Powitanie lata”. Realizatorami przedsięwzięcia byli pracownicy Domu Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty w Lublinie oraz pracownicy socjalni Filii Nr 4 MOPR Sekcji Pracy Socjalnej Nr 1, ul. Głowackiego 35 w Lublinie. Liczba uczestników – 80 osób.
- w dniu 21 czerwca 2016 r. odbył się na terenie osiedla im. H. Sienkiewicza LSM, przy Szkole Podstawowej Nr 38, ul. Wołodyjowskiego 13. Festyn pn. „Energia pokoleń”. Liczba uczestników 350, w tym 180 seniorów.
- w dniu 21 czerwca 2016 r. na terenie Centrum Dziennego Pobytu Dla Seniorów przy ul. Maszynowej 2 odbyły się „Warsztaty komunikacji międzypokoleniowej”. Działanie zrealizowane było we współpracy Sekcji Pracy Socjalnej Nr 11 z Centrum Dziennego Pobytu Dla Seniorów ul. Maszynowa 2 i Przedszkolem nr 40. W warsztatach udział wzięło 30 osób, w tym 20 seniorów i 10 dzieci.
- w dniu 27 czerwca 2016 r. w siedzibie Centrum Dziennego Pobytu dla Seniorów Nr 3 przy ul. Niecałej 16 odbyło się „Spotkanie teatralne” w ramach projektu socjalnego „Aktywna jesień życia”. Organizatorem inicjatywy była Sekcja Pracy Socjalnej Nr 15. Podczas spotkania teatralnego wystąpił Amatorski Teatr Towarzyski działający przy Stowarzyszeniu Kulturalno – Oświatowym „Węglin Północny” z siedzibą w Dzielnicowym Domu Kultury „Węglin” w Lublinie. Spektakl obejrzało 20 seniorów.
- w dniu 6 października 2016 r. w siedzibie Baru „Kaprys” w Lublinie przy ul. Lwowskiej 6 odbył się „Bał Seniora”. W inicjatywie udział wzięło 19 osób starszych oraz przedstawiciele Filii Nr 1 i Sekcji Pracy Socjalnych Nr 2 i Nr 3.
- w dniu 7 października 2016 r. odbyło się wyjście do Filharmonii Lubelskiej na koncert muzyki poważnej. Realizatorami przedsięwzięcia byli pracownicy socjalni Sekcji Pracy Socjalnej Nr 19. W działaniu uczestniczyło 10 seniorów.
- w dniu 12 października 2016 r. w siedzibie Domu Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty przy ul. Głowackiego 26 w Lublinie odbył się „Bał Seniora”. Realizatorami działania byli pracownicy socjalni Filii Nr 4 MOPR oraz pracownicy Domu Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty. W działaniu uczestniczyło 100 osób.
- w dniu 14 października 2016 r. w siedzibie Domu Kultury Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej odbyła się impreza otwarta, w której uczestniczyło 350, w tym 260

seniorów.

- w dniu 21 października 2016 r. w siedzibie Dzielnicowego Domu Kultury Spółdzielni Mieszkaniowej „Czechów” przy ul. Kiepur 5a w Lublinie odbyło się spotkanie pod nazwą „Barwy Jesieni 5”. Liczba uczestników – 100 osób.
- w dniu 26 października 2016 r. we współpracy z Przychodnią Zdrowia ANI – MED w Lublinie oraz Gabinetem Kosmetyczno – Fryzjerskim Ewa & Monika w Lublinie, Sekcja Pracy Socjalnej Nr 12 zrealizowała spotkanie edukacyjne dla Seniorów „Senior od nowa”. W spotkaniu uczestniczyło 10 osób.
- w dniu 17 listopada 2016 r. w Restauracji Christ, ul. K. Wielkiego 8 odbył się Bal Seniora, w którym uczestniczyły 23 osoby starsze.
- w dniu 18 listopada 2016 r. w siedzibie Dzielnicowego Domu Kultury Spółdzielni Mieszkaniowej „Czechów” przy ul. Kiepur 5a w Lublinie odbył się Koncert Pieśni Patriotycznych. Liczba uczestników – 200 osób.
- w dniu 25 listopada 2016 r. w siedzibie Pracowni Kultury „Tatary” przy ul. Hutniczej 28 odbyła się inicjatywa środowiskowa „Bal Seniora”. W wydarzeniu wzięło udział 31 seniorów.
- w dniu 7 grudnia 2016 r. na terenie ogrodu Dziennego Ośrodka Adaptacyjnego dla Dzieci i Młodzieży z Niepełnosprawnością Intelektualną przy ul. Poturzyńskiej 1 w Lublinie odbyło się spotkanie pn. „Świąteczne drzewko międzypokoleniowe”. Realizatorami przedsięwzięcia byli pracownicy Filii Nr 4 MOPR, pracownicy DOA oraz Centrum Dziennego Pobytu dla Seniorów Nr 1. Liczba uczestników – 70 osób.
- w dniu 8 grudnia 2016 r. w siedzibie Domu Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty przy ul. Głowackiego 26 w Lublinie odbyło się spotkanie opłatkowe. Organizatorami działania byli pracownicy socjalni Sekcji Pracy Socjalnej Nr 1 oraz pracownicy Domu Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty. Liczba uczestników – 100 osób.
- w dniu 9 grudnia 2016 r. w siedzibie Dzielnicowego Domu Kultury Spółdzielni Mieszkaniowej „Czechów” przy ul. Kiepur 5a w Lublinie odbył się koncert kolęd i pieśni zimowych pn. „Świąteczne klimaty”. Liczba uczestników – 100 osób.
- w dniu 15 grudnia 2016 r. na placu „z fontanną” przy ul. K. Wallenroda na osiedlu im. A. Mickiewicza zrealizowana została inicjatywa środowiskowa „Ubieranie osiedlowej choinki”. Liczba uczestników 350, w tym 160 seniorów.
- w dniu 16 grudnia 2016 r. na placu przy kościele pw. św. Maksymiliana Kolbege przy ul. Droga Męczenników Majdanka 27 oraz na placu przy ul. Kresowej 9, a także w dniu 19.12.2016 r. Na placu między blokami przy ul. Przyjaźni 14 i 16 zrealizowano projekt „Świąteczne drzewko międzypokoleniowe”.
- w dniu 19 grudnia 2016 r. na Słomianym Rynku przy ul. Towarowej w dzielnicy

Kalinowszczyzna odbyło się spotkanie pod nazwą „Świąteczne drzewko międzypokoleniowe”. Spotkanie zorganizowane było przez Filię Nr 1 Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie.

- w dniu 22 grudnia 2016 r. pracownicy Filii Nr 3 włączyli się w przygotowania „Wigilii dla samotnych”, organizowanej w Parafii pw. Niepokalanego Serca Maryi i Św. Franciszka z Asyżu w Lublinie. Liczba uczestników: 70 osób.
- cykliczne spotkania lokalnych nieformalnych partnerów działających na obszarze osiedli Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej. W trakcie spotkań ustalano wspólne działania w ramach inicjatyw realizowanych w 2016 r., w tym skierowanych do seniorów i z aktywnym udziałem osób starszych. W spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele: Filii Nr 3 MOPR, Filii Nr 13 i Nr 24 Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego, Domu Kultury LSM, Klubu Aktywnego Seniora LSM, Administracji i Rady osiedla im. A. Mickiewicza, Spółdzielni Mieszkaniowej LSM, Wielopokoleniowego Klubu Wolontariusza TWWP, Warsztatów Terapii Zajęciowej przy LTD, Lubelskiego Uniwersytetu Drugiego Wieku, XIX Liceum Ogólnokształcącego, Szkoły Podstawowej Nr 38, Przedszkola Nr 33, Przedszkola Nr 36, Przedszkola Nr 47, SKOK Chmielewskiego, Restauracji „Christ”. W ciągu 2016 r. odbyło się 9 spotkań.
- w okresie od 14 kwietnia do 30 września 2016 r. odbyło się 18 bezpłatnych zajęć rekreacyjno – sportowych na osiedlu im. A. Mickiewicza LSM, prowadzonych przez instruktora – wolontariusza (emerytowanego pedagoga).
- w okresie od 15 do 23 marca 2016 r. zrealizowano Akcję „Dar czasu i serca”. Wolontariuszki z Wielopokoleniowego Klubu Wolontariusza wspólnie z pracownikami Sekcji Pracy Socjalnej Nr 8 odwiedziły 5 środowisk osób samotnych i niepełnosprawnych, przekazując wykonane przez siebie stroiki świąteczne.
- od stycznia do czerwca oraz od listopada do grudnia 2016 r. w siedzibie Filii Nr 13 Miejskiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie, przy ul. Grażyny 13 funkcjonował punkt porad dla seniorów w zakresie obsługi komputera i innych urządzeń cyfrowych, prowadzony przez wolontariusza (porozumienie o współpracy podpisane zostało w Filii Nr 3 MOPR). Podczas 8 spotkań w punkcie, z porad skorzystało 20 osób w ramach inicjatyw realizowanych w 2016 r., w tym skierowanych do seniorów i z aktywnym udziałem osób starszych.

Ponadto w ramach ww. Podprogramu, w okresie letnim, w związku z występowaniem zjawisk atmosferycznych zagrażających zdrowiu, prowadzone były działania informacyjne. Sekcje pracy socjalnej przekazywały na rzecz seniorów poradniki wydane przez Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu

Miasta Lublin, zawierające zasady zachowania w przypadku wystąpienia upałów. W miejscach publicznych wywieszono „Ostrzeżenie o upałach”. Pracownicy socjalni w ramach swoich kompetencji i możliwości podejmowali działania ukierunkowane na kontrolę warunków życia osób starszych.

W zakresie polityki senioralnej Lubelskie Centrum Aktywności Obywatelskiej realizowało działania założone w „Programie Wsparcia i Aktywizacji Społecznej Seniorów na terenie Miasta Lublin w latach 2016-2020”, na rzecz poprawy jakości życia osób starszych, wspierania inicjatyw organizacji pozarządowych i integracji środowiskowej seniorów oraz rozwoju różnych form aktywizacji osób starszych. Najważniejsze z nich:

- Dzień Solidarności Międzypokoleniowej (29 kwietnia), wydarzenie ukierunkowane na rzecz łączenia pokoleń oraz budowania systemu oparcia społecznego dla seniorów. Po Mszy Św. w Archikatedrze Lubelskiej uczestnicy przeszli w barwnym Korowodzie Międzypokoleniowym pod Zamek Lubelski, gdzie utworzony został symboliczny Most Pokoleń, zakończony pamiątkową fotografią.
- Lubelskie Dni Seniora (15 – 23 czerwca) mające na celu promowanie aktywności osób starszych oraz solidarności międzypokoleniowej. W organizację Lubelskich Dni Seniora zaangażowanych było ponad 150 lokalnych podmiotów, które zrealizowały ok. 420 różnorodnych wydarzeń. We wszystkich dzielnicach miasta odbywały się koncerty, spektakle teatralne, prezentacje multimedialne, projekcje filmowe, warsztaty plastyczne, itp.. Seniorzy korzystali z wielu form aktywizacji. Dużym powodzeniem cieszyły się zajęcia sportowe na Orlikach i w klubach sportowych. Zorganizowane były również festyny i spotkania mające na celu budowanie dialogu międzypokoleniowego - w szkołach, przedszkolach, bibliotekach i domach kultury, itp. Wiele osób uczestniczyło w wykładach i warsztatach z zakresu tematyki medycznej (żywienie, sprawność intelektualna, zdrowy styl życia, profilaktyka, zdobywanie motywacji, pokazy pierwszej pomocy). Dużym powodzeniem cieszyły się także indywidualne i grupowe zajęcia z obsługi komputera na różnych poziomach zaawansowania.
- Lubelska Karta Seniora funkcjonuje w ramach Programu „Lublin Strefa 60+”. Na jej podstawie mieszkańcy Lublina, którzy ukończyli 60 rok życia, mogą korzystać z ulg i zniżek oferowanych przez Partnerów Programu. Karta umożliwia osobom starszym korzystanie z szerokiego wachlarza usług z zakresu kultury, sportu, rekreacji, nauki i zdrowia na preferencyjnych warunkach. Ułatwia seniorom rozwój swoich pasji i zainteresowań, ale także daje możliwość aktywnego spędzania czasu wolnego. Od 6 czerwca 2015 r. wydano 9250 Kart. Sukcesywnie zwiększa się także

liczba Partnerów Programu - obecnie w gronie Partnerów jest 100 podmiotów. Są to głównie instytucje kultury: teatry, kina, muzea, placówki medyczne, restauracje i cukiernie, hotele, kluby sportowo - rekreacyjne, salony urody.

- Pokaz mody senioralnej „Odczaruj Jesień Życia” (6 listopada) – wydarzenie zainicjowane przez Prezydenta Miasta Lublin oraz Radę Seniorów, dedykowane w szczególności lubelskim seniorom. Tegoroczna edycja wydarzenia odbyła się z udziałem 15 lubelskich seniorów. Pokazowi towarzyszyło Miasteczko dla Seniorów, w którym można było wykonać podstawowe badania medyczne, uzyskać informacje o profilaktyce onkologicznej, a także zapoznać się z najważniejszymi zasadami pierwszej pomocy przedmedycznej. Była również okazja do skorzystania z profesjonalnych porad kosmetyczki, fryzjera, stylisty, wizażysty i dietetyka. Podczas wydarzenia promowały się lokalne instytucje, które prowadzą działania na rzecz aktywizacji seniorów i świadczą pomoc w różnych formach.
- Konkurs „Miejsce Przyjazne Seniorom”, którego głównym celem jest promowanie podmiotów, które stosują odpowiednie rozwiązania architektoniczne oraz oferują korzystne usługi, zniżki, produkty dla osób starszych. Do konkursu wpłynęły 52 wnioski z czego 51 podmiotów otrzymało certyfikaty. Wśród nich były instytucje kultury, biblioteki publiczne, placówki medyczne i sportowe oraz organizacje społeczne.
- Telewsparcie 60+, usługa, w ramach której lubelscy seniorzy korzystają z psychologicznego wsparcia na telefon. Usługa została uruchomiona z inicjatywy Prezydenta Miasta Lublin i jest prowadzona we współpracy merytorycznej z Wyższą Szkołą Ekonomii i Innowacji w Lublinie. Pod numerem telefonu 81 46 66 999 można uzyskać wsparcie psychologów oraz pełną informację na temat różnych działań senioralnych. Porady są udzielane od poniedziałku do piątku w godz. 17-20 (opłata jak za połączenie lokalne).

Mając na celu poprawę bezpieczeństwa seniorów w realizację podprogramu włączyła się również Komenda Miejska Policji. W ramach działań podejmowanych na rzecz wzrostu poczucia bezpieczeństwa osób starszych w 2016 roku funkcjonariusze Wydziału Prewencji KMP Lublinie przeprowadzili 15 spotkań dla 286 seniorów zamieszkujących miasto Lublin, podczas których w szczególności zwracano uwagę na działania oszustów wykorzystujących podeszły wiek oraz wrażliwość osób starszych. Na potrzeby działań podejmowanych na rzecz bezpieczeństwa osób starszych rozpropagowano podczas spotkań profilaktycznych ulotkę prewencyjną zawierającą podstawowe informacje odnośnie unikania zagrożeń. Jednocześnie na wiaatach

autobusowych i w środkach komunikacji miejskiej rozpropagowano plakat zawierający omawiane treści. Ponadto w pojazdach MPK wyświetlano spot skierowany do seniorów, przypominający o zasadach bezpieczeństwa w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania. W 2016 roku odbyło się również coroczne seminarium pn. „Bezpieczny Lublin”, którego przewodnim tematem w tym roku było bezpieczeństwo osób starszych.

12. Podprogram – „Przełamujemy Bariery”.

Podmiotami wiodącymi w realizacji podprogramu są Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie oraz Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych.

Podprogram realizowany był przez Dział ds. osób niepełnosprawnych MOPR. W ramach Podprogramu realizowano następujące zadania:

- poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnościami poprzez umożliwienie im rzeczywistego korzystania ze wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności, na równi z innymi osobami,
- aktywizacja i integracja społeczna osób niepełnosprawnych poprzez zapewnienie wsparcia w zakresie aktywnego uczestnictwa w różnych obszarach funkcjonowania: społecznym, kulturalnym, edukacyjnym, zawodowym itp.

Zadania te finansowane są ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Dział ds. osób niepełnosprawnych realizuje także zadania skierowane bezpośrednio do osób niepełnosprawnych oraz skierowane do nich za pośrednictwem organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych. W ramach zadań bezpośrednich dofinansowywane były:

- wyroby medyczne, będące przedmiotami ortopedycznymi i środki pomocnicze oraz sprzęt rehabilitacyjny,
- turnusy rehabilitacyjne,
- likwidacja barier w komunikowaniu się, technicznych i architektonicznych
- usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika,
- obszary w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu

Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz

oprogramowania

Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,

Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny,

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Realizacja ww. zadań osiągnęła następujące wskaźniki:

- Na dofinansowanie do wyrobów medycznych będących przedmiotami ortopedycznymi i środków pomocniczych w 2016 roku złożonych było 3 807 wniosków na kwotę 3 570 395 zł. Wyplacono dofinansowania dla 3 587 osób na kwotę 2 042 594 zł.
- Na dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny wpłynęło w 2016 r. 59 wniosków na łączną kwotę 112 841 zł, z czego pozytywnie rozpatrzono i zawarto tym samym 44 umowy na łączną kwotę 27 768 zł, natomiast faktycznie zrealizowano 41 umów na kwotę 24 779 zł.
- W ramach likwidacji barier w komunikowaniu się, technicznych i architektonicznych wpłynęły w 2016 r. 643 wnioski na łączną kwotę 2 721 477 zł, z czego pozytywnie rozpatrzono i zawarto tym samym 309 umów na łączną kwotę 609 909 zł, zaś faktycznie zrealizowano 290 umów na kwotę 519 690 zł.
- O dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych ubiegało się w 2016 roku 1 228 osób. Dofinansowanie uzyskało 537 osób na kwotę 579 807 zł, a ostatecznie wyplacono 503 686 zł dla 471 osób.
- W ramach usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika, złożonych w roku 2016 zostało 13 wniosków na kwotę 49 200 zł. Zawarto 13 umów na łączną kwotę dofinansowania 46 980 zł, wyplacono natomiast kwotę 40 310 zł.

Zadania wymienione w poszczególnych obszarach Programu „Aktywny samorząd” doskonale wpisują się w realizację podprogramu „Przełamujemy Bariery”. Poszczególne moduły Programu oraz jego obszary wprost odnoszą się do niwelowania skutków niepełnosprawności oraz wskazują na potrzebę likwidacji barier w różnych obszarach

funkcjonowania osób niepełnosprawnych.

Dane liczbowe dotyczące realizacji pilotażowego Programu „Aktywny samorząd” w 2016 r. przedstawiają dwie poniższe tabele:

TABELA NR 1.

Wysokość dofinansowania udzielonego Beneficjentom Programu (kwoty wypłacone ogółem)										
L.p.	MODUŁ PROGRAMU	OBSZAR	NR ZADANIA	Rodzaj niepełnosprawności i (dysfunkcji) Beneficjenta	Stopień niepełnosprawności Beneficjenta					
					znaczny lub orzeczenie równoważne		umiarkowany lub orzeczenie równoważne		lekki lub orzeczenie równoważne	orzeczenie o niepełnosprawności (osoby do 16 r.ż.)
					Ogółem	w tym osoby do 18 r.ż.	Ogółem	w tym osoby do 18 r.ż.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	I	A	1	dysfunkcja narządu ruchu	5000	0	1360	0	x	0
2	I	A	2	dysfunkcja narządu ruchu	0	x	0	x	x	x
	I	B	1	dysfunkcja obu kończyn górnych	12 348	0	x	x	x	0
	I	B	1	dysfunkcja narządu wzroku	262 631,60	0	x	x	x	0
	I	B	1	w tym osoby niewidome (urządzenia brajlowskie)	109 698,3	0	x	x	x	0
	I	B	2	dysfunkcja obu kończyn górnych	2000	0	x	x	x	0
	I	B	2	dysfunkcja narządu wzroku	2000	0	x	x	x	0
	I	B	2	w tym osoby głuchoniewidome	2000	0	x	x	x	0
5	I	C	1	dysfunkcje uniemożliwiające samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym	0	0	x	x	x	0
6	I	C	2	użytkownicy wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	16 660	0	x	x	x	0
	I	C	3	amputacje, w tym:	25 000	X	0	x	0	X
	I	C	3	kończyny/kończyn górnych	0	X	0	x	0	X
	I	C	3	kończyny/kończyn	25 000	X	0	x	0	X

				dolnych							
	I	C	3	jednoczesna: kończyny/kończyn górných i dolnych	0	X	0	x	0	X	
	I	C	4	amputacje, w tym:	0	X	0	x	0	X	
	I	C	4	kończyny/kończyn górných	0	X	0	x	0	X	
	I	C	4	kończyny/kończyn dolnych	0	X	0	x	0	X	
	I	C	4	jednoczesna: kończyny/kończyn górných i dolnych	0	X	0	x	0	X	
9	I	D	x	x	13 989,63	0	23 690,88	0	x	X	
10	II	x	x	x	117 967,40	0	451 391,40	0	x	X	
RAZEM:					457 596,63	0	476 442,28	0	0	0	

TABELA NR 2.

Liczba Beneficjentów pomocy ogółem (dotyczy sytuacji, gdy środki zostały wypłacone)											
L.p.	PROGRAMU	MODUŁ	OBSZAR	ZADANIA NR	Rodzaj niepełnosprawności (dysfunkcji) Beneficjenta	Stożeń niepełnosprawności Beneficjenta					
						znaczný lub orzeczenie równoważne		umiarkowany lub orzeczenie równoważne		lekki lub orzeczenie równoważne	orzeczenie o niepełnosprawności (osoby do 16 r.ż.)
						Ogółem	w tym osoby do 18 r.ż.	Ogółem	w tym osoby do 18 r.ż.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	I	A	1	1	dysfunkcja narządu ruchu	1	0	1	0	x	0
2	I	A	2	2	dysfunkcja narządu ruchu	0	x	0	x	x	x
	I	B	1	1	dysfunkcja obu kończyn górnych	5	0	X	x	x	0
	I	B	1	1	dysfunkcja narządu wzroku	41	0	X	x	x	0
	I	B	1	1	<i>w tym osoby niewidome (urządzenia brajlowskie)</i>	13	0	X	x	x	0
	I	B	2	2	dysfunkcja obu kończyn górnych	1	0	X	x	x	0
	I	B	2	2	dysfunkcja narządu wzroku	1	0	X	x	x	0
	I	B	2	2	<i>w tym osoby głuchoniewidome</i>	1	0	X	x	x	0

5	I	C	1	dysfunkcje uniemożliwiające samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym użytkownicy wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	0	0	X	x	x	0
6	I	C	2	inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	9	0	X	x	x	0
	I	C	3	amputacje, w tym:	1	x	0	x	0	x
	I	C	3	kończyny/kończyn górnych	0	x	0	x	0	x
	I	C	3	kończyny/kończyn dolnych	1	x	0	x	0	x
	I	C	3	jednoczesna: kończyny/kończyn górnych i dolnych	0	x	0	x	0	x
	I	C	4	amputacje, w tym:	0	x	0	x	0	x
	I	C	4	kończyny/kończyn górnych	0	x	0	x	0	x
	I	C	4	kończyny/kończyn dolnych	0	x	0	x	0	x
	I	C	4	jednoczesna: kończyny/kończyn górnych i dolnych	0	x	0	x	0	x
9	I	D	x	x	9	0	20	0	x	x
10	II	x	x	x	69	0	230	0	x	x
RAZEM:					137	0	251	0	0	0

Zadaniami, finansowanymi ze środków PFRON, skierowanymi do osób niepełnosprawnych za pośrednictwem jednostek prawnych są natomiast:

- warsztaty terapii zajęciowej,
- sport, kultura, rekreacja i turystyka,
- zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny,
- zadania zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym.

Na terenie miasta Lublin funkcjonuje 9 warsztatów terapii zajęciowej (WTZ). Uczestniczy w nich 270 osób niepełnosprawnych, korzystając z rehabilitacji społecznej i zawodowej. W 2016 r. dofinansowanie do działalności WTZ ze środków PFRON wyniosło 4 313 646 zł, co stanowiło nie więcej niż 90% kosztów działalności. Dopelnieniem kosztów działalności WTZ były środki z budżetu Miasta Lublin w wysokości 479 880 zł (zgodnie z umowami zawieranymi z podmiotami prowadzącymi WTZ, środki z budżetu Miasta Lublin stanowiły co najmniej 10% rocznych kosztów działalności).

W 2016 roku były rozpatrywane wnioski na dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji

i turystyki, złożone do 30.11.2015 r. Okres ich realizacji dotyczył projektów i zadań realizowanych w 2016 roku. Zawarto 43 umowy na kwotę 196 190 zł. Ostatecznie wypłacono dofinansowania na zrealizowanie sportu, turystyki oraz spotkań kulturalnych i rekreacyjnych dla 1 793 osób niepełnosprawnych na łączną kwotę 185 613 zł. Wnioski na dofinansowanie tego zadania składane w terminie do 30.11.2016 r. realizowane będą w 2017 roku. Łącznie wpłynęły 52 wnioski na kwotę 410 679 zł.

W roku 2016 zostały złożone 3 wnioski na kwotę 43 920 zł na dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej. Będą one rozpatrywane w 2017 roku.

Podnoszenie świadomości społecznej i kształtowanie pozytywnego wizerunku osób niepełnosprawnych m.in. poprzez prowadzenie akcji informacyjnych o niepełnosprawności, jej przyczynach i skutkach.

O podnoszenie świadomości społecznej oraz kształtowanie pozytywnego wizerunku osób z niepełnosprawnościami w Lublinie w największym stopniu dbają organizacje pożytku publicznego. Miasto Lublin wyznaczając kierunki działań na kolejne lata, przeznacza pieniądze zarówno ze środków PFRON, jak i ze środków pochodzących z budżetu Miasta na różnego rodzaju zadania, realizujące ten cel. Organizacje pozarządowe natomiast, poprzez zadania zleczone odpowiadają na potrzeby środowiska osób niepełnosprawnych. Zlecenie zadań do realizacji następuje w trybie otwartego konkursu ofert. Łączna wysokość środków na realizację zadań publicznych przez organizacje pożytku publicznego rozstrzyganych w drodze otwartego konkursu ofert w planie budżetowym roku 2016 wynosiła 352 000 zł.

W ramach zadań zleczonych fundacjom i organizacjom pozarządowym złożone zostały 3 oferty na kwotę 34 500 zł. Zawarto łącznie 3 umowy na kwotę dofinansowania 34 500 zł i taką kwotę wypłacono na wymienione poniżej zadania:

- 23 500 zł na prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji,
- 11 000 zł na promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego.

W ramach dwóch edycji Targów aktywności osób niepełnosprawnych oraz Targów rehabilitacji, wyłonione w drodze konkursów Stowarzyszenie na Rzecz Osób Potrzebujących Wsparcia „IUVO” zorganizowało kampanie i pokazy aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach ich życia.

W ramach realizacji „Programu działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin na lata 2016-2020”, w 2016 roku w ramach procedury konkursowej wyłonione zostały 22 oferty, a dodatkowo w procedurze art. 19 a ustawy o działalności

pożytku publicznego i o wolontariacie, zostały zawarte 2 umowy.

W celu realizacji zadań publicznych i przyznania w 2016 roku dotacji dla organizacji pożytku publicznego ogłoszony został otwarty konkurs ofert, który wyłonił m.in. następujące projekty kształtujące pozytywny wizerunek osób niepełnosprawnych oraz traktujące o przyczynach i skutkach niepełnosprawności:

1. Organizacja akcji i realizacja programów upowszechniających wiedzę o przyczynach i skutkach niepełnosprawności oraz sposobach jej zapobiegania – 21 840 zł:

- Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym przeprowadziło lekcje wychowawcze nt. niepełnosprawności intelektualnej w celu przybliżenia tematyki upośledzenia umysłowego. – Celem akcji było szerzenie wiedzy, poprzez przełamywanie stereotypów o osobach z upośledzeniem umysłowym. W lekcjach uczestniczyło 1 250 uczniów klas IV – VI szkół podstawowych oraz osoby z upośledzeniem umysłowym.
- Lubelskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie przeprowadziło akcję przesiewową mającą na celu wyłonienie spośród osób pow. 55 roku życia tych, które mają problemy z pamięcią oraz osób kwalifikujących się do podjęcia leczenia zaburzeń pamięci.
- Lubelski Związek Inwalidów Narządu Ruchu przeprowadził 4 spotkania informacyjne nt. różnych schorzeń narządu ruchu, o ich przyczynach i skutkach. Zaprezentował studia przypadku i zorganizował prelekcje specjalistów lekarzy i rehabilitantów na temat sposobów zapobiegania niepełnosprawności oraz zapobiegania jej pogłębiania się.
- Fundacja Szlachetne Zdrowie - wyprodukowała program telewizyjny na temat wypadków prowadzących do niepełnosprawności i ich skutkach dla rodziny oraz kosztownym procesie leczenia. Film ma za zadanie popularyzację wiedzy na temat niepełnosprawności.

Programy promujące osiągnięcia osób niepełnosprawnych – 30 000 zł:

- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w dniu 13.05.2016 roku zorganizował Światowy Dzień Inwalidy, połączony z występami osób niepełnosprawnych, wystawami ich rękodzieła, obrazów i haftu, wystawą ikon. Zaprezentowały się warsztaty terapii zajęciowej i stowarzyszenia osób różnych niepełnosprawności. Za udział w tej inicjatywie osoby występujące i wystawiające swoje prace, zostały nagrodzone upominkami. W wydarzeniu uczestniczyło ok. 160 osób niepełnosprawnych z Lublina.
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Potrzebujących Wsparcia „IUVO” przeprowadziło warsztaty teatralne, w których uczestniczyło 15 dzieci niepełnosprawnych

intelektualnie wraz z rodzicami i opiekunami. Efektem warsztatów był uroczysty spektakl pt. „Brzydkie kaczątko” z udziałem zarówno dzieci, jak i ich rodziców.

- Fundacja Szlachetne Zdrowie - zrealizowała dwie audycje telewizyjne w TVP Lublin, której bohaterami były osoby niepełnosprawne oraz Stowarzyszenie Na Rzecz Potrzebujących Wsparcia „IUVO”, nagrodzone w 2016 roku medalem lub wyróżnieniami Prezydenta Miasta Lublin.
- Fundacja Fuga Mundi - przygotowała kolejną edycję przeglądu „Jesienne Debiuty Poetyckie 2016”. Uroczystość tą poprzedza konkurs poetycki, który wyłania laureatów, prezentujących swoje utwory na głównej gali. Gala ta w znaczny sposób przyczynia się do budowania pozytywnego wizerunku osób niepełnosprawnych

Aktywne działania na rzecz osób niepełnosprawnych prowadzi także Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych Urzędu Miasta Lublin. W 2016 r. Biuro zrealizowało następujące działania:

W zakresie działań na rzecz osób niepełnosprawnych:

W zakresie realizacji propagowania idei uniwersalnego projektowania:

- W dniu 15 stycznia odbyło się spotkanie w sprawie rewitalizacji Placu Litewskiego.
- W dniu 20 stycznia w siedzibie Zarządu Transportu Miejskiego odbyło się spotkanie w sprawie wprowadzenia nowoczesnych rozwiązań w pojazdach MPK, infrastrukturze drogowej i przystankowej dla osób z różnymi niepełnosprawnościami, w szczególności dla osób niewidomych, następnie w dniu 29 stycznia zorganizowane zostało spotkanie w tym zakresie udziałem:
  - organizacji pozarządowych: LFOON, Szansa dla Niewidomych, PZERiI, Słoneczko,
  - uczelni: KUL,
  - instytucji: ZTM, ZDiM, UML.
- W dniu 27 stycznia odbyło się spotkanie z Panem Aleksandrem Wiąckiem w sprawie dostępności infrastruktury.
- Biuro na prośbę Muzeum Wsi Lubelskiej zorganizowało spotkanie z przedstawicielami Społecznej Rady ds. Osób niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Lublin oraz organizacji pozarządowych w celu omówienia możliwości udostępnienia przestrzeni Muzeum dla zwiedzających osób niepełnosprawnych.
- Biuro uczestniczyło w spotkaniach:
  - w ramach projektu „Miasto dla ludzi”,
  - Zespołu zadaniowego dotyczącego wdrażania polityki Smart City Lublin wraz

- z przedstawicielami firmy IBM (spotkania i warsztaty),
- w sprawie diagnozy ruchu pieszego,
- w sprawie mobilności miejskiej w szczególności rozwojowi ruchu pieszego – spotkanie z P. Rolandem Klosse i P. Ewą Gruszczyk,
- dotyczącym prezentacji poziomu i sposobu realizacji przepisów Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych wobec osób z niepełnosprawnością narządu wzroku oraz produktów firmy Altix.
- dotyczących dostosowywania przedmiotów zamówienia publicznego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (gadżetów reklamowych, i in.).
- dotyczącym przebudowy Muzeum na Zamku

W zakresie akcji promujących działania lokalnego samorządu na rzecz osób niepełnosprawnych:

- Kontynuacja wdrożonej w 2012 r. usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, w tym usługi na telefon oraz usługi asystenta dla dzieci. Zadanie zlecone do realizacji organizacjom pozarządowym w drodze konkursu.
- Organizacja XI edycji Konkursu dla osób oraz instytucji/organizacji wyróżniających się osiągnięciami lub realizowanymi przedsięwzięciami na rzecz aktywizacji i integracji osób niepełnosprawnych na terenie miasta Lublin, zasługujących na uhonorowanie Medalem Prezydenta Miasta Lublin.
- Udział w Targach Pracy.
- Udział w Dniu Osób Niepełnosprawnych w ZUS – dyżur ekspercki.
- Miasto Lublin zostało wytypowane jako jedno z trzech miast w Polsce przez Rzecznika Praw Obywatelskich do udziału w badaniu focusowym na temat usługi asystenta osobistego osób niepełnosprawnych oraz mieszkalnictwa chronionego. W badaniu wzięli udział przedstawiciele Urzędu, MOPR, DPS, oraz organizacji pozarządowych.
- Wzrost zatrudnienia osób niepełnosprawnych w Urzędzie Miasta Lublin.
- Miasto Lublin oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie były Partnerem Wschodnich Targów Rehabilitacji, które odbyły się w dniach 14-15 października 2016 roku w Targach Lublin S.A. przy ul. Dworcowej 11 w Lublinie. Program konferencji *Różnorodne formy rehabilitacji ruchowej i społecznej osób niepełnosprawnych* przewiduje zagadnienia dotyczące m.in.: wsparcie osób niepełnosprawnych – dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, zasady refundacji środków zaopatrzenia medycznego, rehabilitacji w Domach Pomocy Społecznej, Animaloterapii, stosowania Metody Tomatisa w praktyce oraz doboru sprzętu rehabilitacyjnego u osób przewlekle i stale niepełnosprawnych.

- Organizacja IV Lubelskich Targów Aktywności Osób Niepełnosprawnych, w tym dwóch konferencji: jednej skierowanej do pracodawców oraz osób niepełnosprawnych dotyczącej problematyki zatrudniania osób niepełnosprawnych i drugiej dotyczącej roli sztuk plastycznych dla osób z niepełnosprawnościami. W tej akcji odbyły się pokazy, wystawy i kiermasze. Zadanie zostało zrealizowane przy współpracy z NGO w formie zadania zleconego w drodze konkursu.
- System wsparcia Osób Niepełnosprawnych w mieście - przykłady dobrych praktyk – realizacja działań z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach programu MSZ polskiej pomocy rozwojowej 2016. Lublin zorganizował dwutygodniowy staż dla gruzińskich urzędników (czerwiec-lipiec). Celem wizyty była kontynuacja prac nad opracowywaną przez samorząd miasta Telavi Strategią na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców na wzór „Programu działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców miasta Lublin na lata 2016-2020”. Strategia opracowana dla miasta Telavi jest pierwszą strategią w Gruzji opracowaną przez samorząd. We wrześniu pracownicy Biura prowadzili warsztaty w Telavi, dotyczące dalszych prac nad powstającym dokumentem. W dniu 19 września odbyło się spotkanie w Ministerstwie Zdrowia, Pracy i Spraw Społecznych Gruzji w Tbilisi na którym zaprezentowano działania Miasta na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Należy dodać że doświadczenie i działania podejmowane przez Miasto Lublin na rzecz wsparcia osób z niepełnosprawnościami posłużyły jako przykład w tym zakresie innym miastom.
- W listopadzie pracownik Biura uczestniczył w wyjeździe do Münster – Miasta Partnerskiego Miastu Lublin – na zaproszenie Burmistrza Miasta Münster w związku z 25 rocznicą partnerstwa obu Miast oraz partnerstwem w realizacji projektu „Aktywna Integracja w Europie”.
- Wydanie kolejnej edycji Miejskiego Informatora dla niepełnosprawnych mieszkańców miasta Lublina.
W zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi w realizacji zadań na rzecz osób niepełnosprawnych:
  - Udział w konferencjach dotyczących problematyki osób niepełnosprawnych.
  - Zlecenie organizacjom pozarządowym w drodze konkursu wielu zadań do realizacji na rzecz poprawy dostępu do rehabilitacji zawodowej i społecznej niepełnosprawnym mieszkańcom Lublina (zadanie realizowane przez MOPR oraz Biuro ds. Osób niepełnosprawnych).
  - Odbywają się również cykliczne posiedzenia Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Lublin.

Obszar Informacyjno – Promocyjny

Promocja Programu „Bezpieczny Lublin”.

Podmiotem wiodącym jest Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin.

Cele i założenia Programu „Bezpieczny Lublin” są propagowane głównie w przedszkolach, szkołach i innych placówkach oświatowo - wychowawczych a także wśród lokalnej społeczności. Słowa uznania należy skierować szczególnie do podmiotów, które prowadząc działania nadają realny kształt ideom zawartym w Programie. W szczególności dotyczy to funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie i Straży Miejskiej Miasta Lublin, pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej, pracowników poszczególnych Wydziałów i Biur Urzędu Miasta Lublin oraz pedagogów z placówek oświatowo - wychowawczych z terenu miasta.

Działania promujące Program prowadził również Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin. W szczególności polegały one na partycypacji w przedsięwzięciach mających na celu profilaktykę i pogłębianie wiedzy na temat bezpiecznych zachowań wśród mieszkańców miasta, zwłaszcza tych najmłodszych. Pracownicy WBMiZK w ramach realizacji programu „Bezpieczny Lublin” inicjowali oraz brali udział w wielu przedsięwzięciach ukierunkowanych na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców oraz na kształtowanie bezpiecznych zachowań. W ramach ww. działań sfinansowano zakup nagród w konkursach dla dzieci i młodzieży („Jestem Bezpieczny”, „VI Międzyprzedszkolna Spartakiada Sportowa”, „Bezpieczny Przedszkolak”), sfinansowano zakup drobnych upominków dla dzieci przebywających w 2 lubelskich placówkach w ramach akcji pn. „Mikołajki”.

Szczegółowa informacja nt. działań podejmowanych przez Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin została zawarta w dalszej części przedmiotowej Informacji.

Czynny udział w działaniach edukacyjnych i promujących program oraz pogłębianie wiedzy na temat bezpiecznych zachowań prowadziła także Straż Miejska Miasta Lublin.

W ramach budowania wizerunku bezpiecznego i przyjaznego miasta podejmowało szereg działań, w tym m.in.:

- Udział w akcji Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę – doroczna akcja zbierania trwałej żywności, środków czystości.

- Udział w akcji Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy – doraźne kontrolowanie miejsc zbierania przez wolontariuszy darowizn pieniężnych, zabezpieczanie imprez odbywających się w ramach WOŚP.
- Nieodpłatna pomoc kierowcom w uruchamianiu pojazdów podczas mrozów - akcja własna (na terenie miasta) przez całą dobę. W mroźne zimowe dni, strażnicy pomagali kierowcom (za pomocą przewodów rozruchowych) uruchomić pojazdy - akcja prowadzona jest każdego roku.
- Nieodpłatne znakowanie rowerów – Straż Miejska bierze udział w programie prewencyjnym „Identyfikacja”, którego głównym celem jest ograniczenie zjawiska kradzieży rowerów. Znakowanie rowerów prowadzone jest przede wszystkim podczas różnego rodzaju festynów i pikników osiedlowych, plenerowych imprez rozrywkowych, itp. W 2016 r. oznakowanych zostało 81 rowerów.
- W pierwszych dniach września Straż Miejska Miasta Lublin brała udział w akcjach organizowanych przez Policję „Bezpieczna droga do szkoły”. Patrole łączone (policjant/strażnik) w systemie dwuzmianowym, prowadziły działania skoncentrowane głównie w okolicach szkół podstawowych i przedszkoli. Prowadzono kontrole w zakresie właściwego oznakowania przejść dla pieszych oraz respektowania przez kierowców, rowerzystów i pieszych zasad oraz przepisów ruchu drogowego. Szczególnie na przejściach dla pieszych, dyscyplinowano kierowców, zwracano uwagę rowerzystom i pouczano ich o obowiązku przeprowadzania roweru, a nie przejeżdżania na nim przez przejście, pomagano najmłodszym bezpiecznie przejść na drugą stronę jezdni. Od dnia 01.09 do 06.09.2016 r. funkcjonariusze Straży Miejskiej Miasta Lublin, każdego dnia byli kierowani do Wydziału Ruchu Drogowego KMP w Lublinie, celem realizacji przedmiotowych działań. Łącznie w ww. akcji udział wzięło 54 funkcjonariuszy.

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. Zespół ds. Profilaktyki SMM Lublin realizował programy profilaktyczno - społeczne, tj. przeprowadził działania edukacyjno - informacyjne dla dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa poprzez realizację następujących programów profilaktycznych:

- „Jestem bezpieczny” - mający na celu poprawę stanu bezpieczeństwa uczniów w szkole i środowisku lokalnym. Dzieci w czasie zajęć uczyły się zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, omawiane były najważniejsze przepisy prawa ruchu drogowego oraz udzielane wskazówki jak zapobiegać niebezpieczeństwom oraz zagrożeniom.
- „O Florce, która chciała zostać piłkarzem”, który ma na celu wyposażenie uczniów w wiadomości i umiejętności niezbędne do bezpiecznego i samodzielnego

funkcjonowania, uświadomienie sytuacji i zachowań zagrażających ich zdrowiu i życiu, zapoznanie z sytuacjami zagrożenia ze strony nieznajomych oraz wykształcenie postawy asertywnej w stosunku do osób obcych.

- „Cyberprzemoc” - program ma na celu zwrócenie uwagi na problem cyberprzemocy w społeczności szkolnej, uświadomienie skutków nadużywania środków przekazu, tj. internetu i telefonu komórkowego, wzbogacanie wiedzy na temat prawidłowego i rozsądnego korzystania z internetu.
- „Dziecko w sieci” - uświadomienie rodzicom i nauczycielom zagrożeń wynikających z użytkowania Internetu (oszustwa, wyłudzenia, ujawnianie poufnych informacji, kontakt z treściami pornograficznymi, propagującymi przemoc, itp.), zapoznanie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu, a także informowanie o możliwościach wsparcia ze strony organizacji zajmujących się zwalczaniem nielegalnych treści w sieci.
- „STOP dopalaczom” - celem programu jest dostarczenie młodym ludziom podstawowych informacji na temat „dopalaczy” i zagrożeń wynikających z ich używania, zwiększenia ostrożności a zmniejszenia otwartości na kontakty z tymi produktami.
- „Ja i Alkohol” - celem programu jest ochrona uczniów przed rozpoczęciem zażywania alkoholu. Zwiększenie świadomości, że alkohol to środek uzależniający, a jego nadużywanie prowadzi do nałogów. Przygotowanie uczniów do podjęcia decyzji o nie spożywaniu alkoholu, a także dostarcza im podstawowej wiedzy na temat alkoholu i jego oddziaływania na organizm człowieka.
- „PRZEMOCY NIE”, który ma na celu eliminowanie zachowań agresywnych, wzrost poczucia bezpieczeństwa ucznia w szkole, dostarczenie wiedzy na temat praw człowieka oraz procedur postępowania w przypadku łamania zasad. Informowanie o różnych rodzajach zagrożeń bezpieczeństwa i zdrowia człowieka i możliwości ich minimalizowania.
- „Dzik jest dziki, dzik jest zły”, program ten ma na celu uświadomienie dzieci o istniejących zagrożeniach, w tym dzikich zwierząt na terenie miasta oraz dostarczenie wiedzy na temat reagowania w sytuacjach zagrożenia.
- „Spotkanie z Autochodzikiem” – jest to zestaw edukacyjny dostosowany do poziomu rozwoju ruchowego dzieci w wieku 4-8 lat, który daje szerokie możliwości nauki ruchu drogowego poprzez zabawy edukacyjne. Pozwala on na symulacje sytuacji spotykanych w życiu codziennym. Celem tego programu jest przygotowanie dzieci do samodzielności w ruchu drogowym.
- „Odpowiedzialność karna nieletnich” - zapoznanie uczniów z podstawowymi przepisami ustaw: o postępowaniu w sprawach nieletnich, kodeksu wykroczeń

oraz kodeksu karnego, szczególnie w zakresie dotyczącym odpowiedzialności karnej nieletnich. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za swoje postępowanie oraz przedstawienie obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy Straży Miejskiej oraz innych instytucji powołanych do egzekwowania obowiązków prawnych.

- „Na straży porządku” - celem programu jest zapoznanie dzieci z pracą strażnika miejskiego.
- „Bądź kumplem, nie dokuczaj” - głównym założeniem programu jest przedstawienie i wytłumaczenie dzieciom problemu z jakim mogą się spotkać czyli dokuczaniem, a także jak sobie radzić w sytuacjach zagrożenia ze strony rówieśników.
- „Telefon komórkowy – wróg czy przyjaciel” - celem programu jest zapoznanie uczniów z istnieniem zagrożeń, które wiążą się z korzystaniem z telefonu komórkowego, a także zaznajomienie z umiejętnościami bezpiecznego korzystania z telefonu komórkowego oraz utrwalenie zasad bezpiecznego korzystania z niego.
- „Lekcja bezpieczeństwa” - zapoznanie uczniów z zagrożeniami prywatności w sieci oraz pokazanie konsekwencji nierozważnych działań online, a także wypracowanie zasad bezpiecznego korzystania z sieci.
- „EkologJA” - celem programu jest kreowanie odpowiedzialności dzieci za swoje środowisko i zdrowie, świadomego faktu, że każde działanie ma wielokierunkowy wpływ na środowisko i zdrowie, uświadomienie pozycji człowieka w przyrodzie, jego wpływu na środowisko i zależność od środowiska, a także ocenę wpływu działalności człowieka na los ziemi.
- Od marca do grudnia 2016 roku SMML rozpoczęła konkurs ekologiczny pod nazwą „Strażnik Skrzat ratuje świat”. Konkurs składał się z 6 zadań do realizacji przez pięcioosobowe zespoły uczniów klas V - VI wytypowane przez szkoły. W każdym miesiącu, rozpoczynając od 1 marca 2016 roku, na stronie Straży Miejskiej ukazywały się zadania do wykonania w danym miesiącu. Zadania praktyczne i plastyczne związane były z ekologią. Celem konkursu było kształtowanie świadomości ekologicznej wśród dzieci, podniesienie świadomości ekologicznej, pobudzenie zainteresowania problemami ekologicznymi, kształtowanie właściwych postaw wobec środowiska naturalnego, uwrażliwienie na problematykę związaną z segregacją śmieci, a także wpojenie młodym ludziom, jak wiele niepotrzebnych surowców można w kreatywny sposób przetworzyć. Do zadania zgłosili się uczniowie z 14 szkół podstawowych mieszczących się na terenie miasta Lublin. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło 9 grudnia 2016 r., gdzie 5 wyłonionych zespołów wzięło udział w quizie wiedzy zdobytej w trakcie realizacji zadań. Została również podsumowana całoroczna praca wszystkich zespołów, a każdy uczeń otrzymał nagrody.

Łącznie od stycznia do grudnia 2016 roku zostało przeszkolonych 10 674 osób na wszystkich szczeblach edukacji w tym także rodzice, nauczyciele, wychowawcy i pedagodzy szkolni.

DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ BEZPIECZEŃSTWA MIESZKAŃCÓW W 2016 ROKU.

Poza realizacją Programu „Bezpieczny Lublin”, celem zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego mieszkańcom miasta Lublin, Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin podjął i wykonał w 2016 r. działania zmierzające do pełnej realizacji przyjętych zadań, które zostały podzielone na poszczególne działy i opisane poniżej.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO.

Zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego na terenie miasta jest obowiązkiem realizowanym przez Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie oraz Prezydenta Miasta Lublin. Powyższe wynika z ustaw o Państwowej Straży Pożarnej oraz ustawy o samorządzie gminnym i samorządzie powiatowym. Komendant Miejski PSP składa corocznie informację o stanie bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej na terenie miasta Lublin, która jest następnie rozpatrywana i przyjmowana przez Radę Miasta na komisjach a następnie na sesji Rady.

W imieniu Prezydenta Miasta Lublin działania z zakresu ochrony przeciwpożarowej prowadził Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego. Najistotniejszym zadaniem miasta wynikającym z Ustawy o ochronie przeciwpożarowej jest nadzór nad funkcjonowaniem jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Na terenie Lublina działają trzy jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych. W 2016 r. Jednostka OSP w Głusku uczestniczyła w 11 działaniach ratowniczych usuwając skutki miejscowych zagrożeń takich jak pompowanie wody oraz usuwanie wiatrołomów. Strażacy tej jednostki podnosili swoje kwalifikacje uczestnicząc w dwóch kursach specjalistycznych organizowanych przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej: dla kierowców konserwatorów sprzętu ratowniczego OSP oraz kierujących działaniem ratowniczym dla strażaków OSP. Do działań ratowniczo-gaśniczych przygotowanych jest 12 strażaków OSP Głusk posiadających ważne badania lekarskie, ubezpieczenie i odpowiednie przeszkolenie. Systematycznie poprawia się wyposażenie ratownicze jednostki. W roku ubiegłym zakupiono część wyposażenia osobistego m.in: hełmy, rękawice i buty

co wydatnie poprawia możliwości prowadzenia skutecznych działań. Na bieżące funkcjonowanie Ochotniczych Straży Pożarnych przeznaczone były w budżecie środki w wysokości 33 000 zł. Działania z zakresu ochrony przeciwpożarowej w Wydziale Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego prowadzone były przez 1 pracownika zatrudnionego na stanowisku główny specjalista.

DZIAŁANIA NA RZECZ WSPARCIA POLICJI I PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ.

Na potrzeby Komendy Miejskiej Policji w Lublinie Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego przekazał środki w wysokości 14 000 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie bieżącej działalności Komendy Miejskiej Policji w Lublinie – serwis rowerów i zakup strojów dla policjantów pełniących służbę w patrolu rowerowym, zakup materiałów prewencyjno - informacyjnych. Ze środków będących w dyspozycji WBMiZK ufundowano również nagrody dla laureatów uczestników konkursu organizowanego dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych pn. „Jestem bezpieczny”.

W związku z realizacją porozumienia w sprawie zorganizowania w 2016 roku służb ponadnormatywnych funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie finansowanych ze środków stanowiących dochody własne Gminy Lublin, na rzecz Komendy Miejskiej Policji w Lublinie zostały przekazane środki w wysokości 280 000 zł.

W związku z realizacją porozumienia w sprawie realizacji w 2016 r. działań w zakresie przeciwdziałania zjawiskom patologicznym oraz zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom pod nazwą „Przyjazne patrole”, na rzecz Komendy Miejskiej Policji w Lublinie zostały przekazane środki w wysokości 26 500 zł. Przedsięwzięcie realizowane było przez Komendę Miejską Policji w Lublinie, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie oraz Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie.

Dla potrzeb Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie przekazano środki finansowe w wysokości 100 000 zł, które zostały wykorzystane na uzupełnienie braków w zakresie odzieży specjalnej i wyposażenia strażaków. Ponadto Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego sfinansował zakup materiałów odbłaskowych na kwotę 3 000 zł, które zostały rozdysponowane w formie drobnych upominków dla dzieci i młodzieży szkolnej odwiedzającej podległe komendzie Jednostki Ratowniczo – Gaśnicze.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE SPRAW OBRONNYCH I OBRONY CYWILNEJ.

Przedmiotowe działania były realizowane przez 4 pracowników referatu ds. obronnych i obrony cywilnej. W zakresie spraw obronnych opracowano Zarządzenie

Prezydenta Miasta w sprawie organizacji wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony w 2017 r. Zarządzenie stanowi regulację prawną działalności w zakresie spraw obronnych w danym roku kalendarzowym na terenie miasta. Zaktualizowano Plan Operacyjny funkcjonowania miasta Lublin w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny. Plan został wykonany na podstawie Zarządzenia Prezydenta Miasta Lublin z 2011 r., jednak wymaga systematycznego, co najmniej raz w roku, uaktualniania ujętych w nim danych. Wykonując zarządzenie Wojewody Lubelskiego w sprawie przygotowania systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym w województwie lubelskim, opracowano zarządzenie Prezydenta Miasta Lublin w sprawie przygotowania systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym w mieście Lublin. Jednocześnie zaktualizowano dokumentację Stałego Dyżuru utworzonego dla potrzeb Prezydenta Miasta Lublin. Jest to zorganizowany mocą Zarządzenia Prezydenta Miasta Lublin z 2013 r. i przeszkolony w Wydziale Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego zespół pracowników powołany do pełnienia dyżuru w sytuacji podwyższania gotowości obronnej państwa. Przeprowadzono trening Stałego Dyżuru utworzonego dla potrzeb Prezydenta Miasta Lublin z udziałem jednostek organizacyjnych miasta Lublin oraz czynnie uczestniczono w treningu prowadzonym przez Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie. W oparciu o zarządzenie Wojewody Lubelskiego w sprawie organizacji i przygotowania systemu wsparcia przez państwo gospodarza (Host Nation Support – HNS), dostosowano do obowiązujących przepisów dokumentację tworzoną i prowadzoną w zakresie wsparcia Sojuszniczych Sił Wzmocnienia przebywających na terenie lub przemieszczających się przez miasto Lublin. Zorganizowano i przeprowadzono szkolenie w tematyce spraw obronnych dla dyrektorów wydziałów i biur Urzędu Miasta Lublin oraz kierowników jednostek organizacyjnych miasta. Szkolenie obejmowało nabywanie umiejętności w zakresie praktycznego zachowania się w warunkach podwyższania gotowości obronnej państwa, a także zasad zachowania się w warunkach zagrożenia terrorystycznego. Zaktualizowano Plan działania publicznej i niepublicznej służby zdrowia na wypadek zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny, wraz z uaktualnieniem wykazu jednostek publicznej i niepublicznej służby zdrowia funkcjonujących na terenie miasta Lublin. Przeprowadzono 284 postępowania administracyjne w sprawie świadczeń osobistych i rzeczowych zakończonych wydaniem decyzji nakładających lub uchylających obowiązek wykonania świadczeń na rzecz obrony w czasie zagrożenia bezpieczeństwa państwa. Wspólnie z Wojskową Komendą Uzupelnień Lublin oraz przedstawicielami Jednostek Wojskowych przeprowadzono kontrolę 6 zakładów pracy posiadających przedmioty świadczeń rzeczowych na rzecz obrony. Przeprowadzono 5 kontroli w zakładach pracy oraz 3 w wydziałach Urzędu Miasta Lublin w zakresie prowadzenia

spraw obronnych, które wykazały, że problematyka spraw obronnych prowadzona jest na wymaganym poziomie.

W zakresie Obrony Cywilnej wykonano następujące prace o charakterze organizacyjno – normatywnym:

- Przygotowano Zarządzenie Prezydenta Miasta Lublin w sprawie „Planu działania w zakresie Obrony Cywilnej Miasta Lublin w 2017 r., regulując i ukierunkowując działalność w zakresie obrony cywilnej w danym roku kalendarzowym na terenie miasta.
- Opracowano Zarządzenie Prezydenta Miasta Lublin w sprawie ustalenia wykazu instytucji państwowych, przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych oraz społecznych organizacji ratowniczych funkcjonujących na terenie miasta Lublin, przewidzianych do prowadzenia przygotowań i realizacji przedsięwzięć w zakresie obrony cywilnej w 2017 r. Zarządzenie wydawane lub nowelizowane jest corocznie, celem wskazania zakładów pracy z terenu miasta, zobowiązanych do systematycznego realizowania zadań w zakresie obrony cywilnej wśród załogi swojego zakładu pracy. Powyższym zarządzeniem wskazano 160 podmiotów na terenie miasta Lublin do realizacji zadań w 2017 r.
- Uaktualniono, po przeprowadzonym w 2014 r. przeglądzie, wykaz budowli ochronnych dla ludności miasta Lublin, przygotowanych w latach wcześniejszych z przeznaczeniem na ukrycia dla ludności w czasie zaistnienia zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny.
- Opracowano Plan szkolenia w zakresie obrony cywilnej, który przekazano do wszystkich podmiotów realizujących zadania obrony cywilnej. Na podstawie powyższego Planu, zakłady pracy opracowują własne plany szkoleń i prowadzą szkolenia dla swoich pracowników z zakresu obrony cywilnej i powszechnej samoobrony ludności, celem nabycia wiedzy w zakresie reagowania na pojawiające się zagrożenia, umiejętności ochrony własnego zdrowia i życia oraz udzielania pomocy poszkodowanym. W 48 zakładach pracy przeszkolono ponad 3 000 osób.
- Prowadzono weryfikację kart przydziału organizacyjno - mobilizacyjnych wszystkich członków formacji obrony cywilnej na terenie miasta Lublin oraz sprawdzano uzgodnienia w tym zakresie z właściwymi miejscowo wojskowymi komendantami uzupełnień.
- Przeprowadzono szkolenie stanu osobowego Miejskiego Ośrodka Analizy Danych i Alarmowania, doskonaląc system wykrywania skażeń i powiadamiania o ich wystąpieniu, utrzymując jednocześnie w stałej gotowości system alarmowania ludności przy pomocy syren elektronicznych i cyfrowych.
- Zorganizowano i przeprowadzono szkolenie pracowników Urzędu Miasta

w zakresie organizowania i prowadzenia ewakuacji.

- Zorganizowano i przeprowadzono szkolenie w zakresie obrony cywilnej dla kierowników zakładów pracy oraz pracowników prowadzących sprawy obrony cywilnej w zakładach pracy zlokalizowanych na terenie Lublina.

W zakresie materiałowo – technicznego zaopatrzenia zakładów pracy i formacji Obrony Cywilnej utrzymywano sprzęt obrony cywilnej w sprawności technicznej poprzez prowadzenie konserwacji i legalizacji. Dokonano oceny stanu technicznego sprzętu przechowywanego w zakładach pracy i w magazynie sprzętu OC Urzędu Miasta. Wycofano sprzęt przestarzały i nieprzydatny w obronie cywilnej zgodnie z obowiązującymi w powyższym zakresie przepisami. Sprawowano nadzór i kontrolę nad ewidencją i obrotem materiałowym składników majątkowych obrony cywilnej w zakładach pracy. Uzgodniono ewidencję sprzętu obrony cywilnej z zakładami pracy (instytucjami) i uaktualniono wykaz jego stanu posiadania. Uzgodniono z Lubelskim Urzędem Wojewódzkim zbiorczy protokół całości sprzętu, w zakresie ilościowym i jakościowym. W wyniku przeprowadzonych działań nadzorczych w powyższym zakresie stwierdzono, że gospodarka sprzętem obrony cywilnej odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w zarządzeniu Prezydenta Miasta Lublin z 2011 r. oraz w umowach użyczenia zawartych pomiędzy Dyrektorem Wydziału Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego działającym z upoważnienia Prezydenta Miasta Lublin - Szefa Obrony Cywilnej, a kierownikami instytucji, przedsiębiorstw i innych jednostek organizacyjnych.

Skontrolowano 16 zakładów pracy zlokalizowanych na terenie miasta Lublin, realizujących zadania z zakresu OC, przeprowadzając jednocześnie bieżące kontrole utrzymania sprzętu obrony cywilnej w magazynach zakładów pracy z terenu miasta, które posiadają sprzęt OC. Kontrole wykazały, że w ok. 95% zakładów pracy realizacja zadań w zakresie obrony cywilnej prowadzona jest na wymaganym poziomie.

Działalność w zakresie spraw obronnych i obrony cywilnej finansowana jest z budżetu Wojewody Lubelskiego. W 2015 r. była to kwota 4 500 zł.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO.

W ramach Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego prowadzono następujące zadania:

Zorganizowane zostały spotkania Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, które dotyczyły najważniejszych kwestii związanych z bezpieczeństwem oraz bieżących, najbardziej aktualnych problemów.

Między innymi omawiano sprawy związane z:

- nadzwyczajnymi działaniami prowadzonymi przez służby miejskie, związanymi

z występowaniem ekstremalnych mrozów i opadami śniegu w okresie zimowym ze szczególnym uwzględnieniem przejezdności dróg, w tym zapoznanie z systemem pozycjonowania sprzętu odśnieżającego,

- przygotowaniem służb, inspekcji i straży do działań zapewniających bezpieczeństwo podczas organizowanych w mieście Lublin imprez w ramach odbywających się Światowych Dni Młodzieży.

Pracownicy MCZK brali bezpośredni udział w działaniach mających na celu minimalizację skutków zagrożeń naturalnych obejmujących m.in. podtopienia ulic i posesji oraz udzielali wsparcia osobom poszkodowanym w wyniku pożarów.

MCZK prowadzi ścisłą współpracę ze służbami, instytucjami i strażami odpowiedzialnymi za przeciwdziałanie zagrożeniom mającym wpływ na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców miasta Lublin.

Zorganizowano oraz aktywnie uczestnicząco w wieloszczeblowym ćwiczeniu zgrzywającym pod kryptonimem „LUBLIN-2016”, które zostało przeprowadzone w czerwcu 2016 r. w obiekcie Miejskiego Stadionu Piłkarskiego ARENA Lublin przy ul. Stadionowej 1 w Lublinie. Tematem ćwiczenia było zapewnienie współdziałania organów administracji publicznej, służb, inspekcji i straży oraz podmiotów będących właścicielami lub posiadaczami urządzeń infrastruktury krytycznej w zakresie prowadzenia działań porządkowych i ratowniczych podczas zdarzenia terrorystycznego.

Pracownicy Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego brali udział w ćwiczeniach i szkoleniach związanych z metodologią wymiany informacji o zagrożeniach w ramach międzynarodowego jednolitego systemu pod nazwą „ATP-45B” oraz w ćwiczeniach Systemu Wykrywania i Alarmowania Skażeń. Prowadzone były również stałe konsultacje planów zagospodarowania przestrzennego pod względem bezpieczeństwa oraz stref zagrożenia powodziowego.

W ramach doskonalenia współpracy ze służbami oraz instytucjami, uczestnicząco w praktycznych ćwiczeniach obejmujących postępowanie podczas wystąpienia podłożenia ładunku wybuchowego oraz pożaru w obiektach użyteczności publicznej. Sprawdzenia procedur bezpieczeństwa oraz przeprowadzenie ewakuacji osób dokonano w obiektach Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej, CHR Lublin PLAZA oraz obiektu przeznaczonego do wyburzenia przy ul. Diamentowej.

Realizowano comiesięczną kontrolę systemu wykrywania i alarmowania na terenie miasta Lublin poprzez głośne oraz ciche włączanie syren alarmowych oraz prowadzenie dokumentacji w tym zakresie. Na stronie internetowej Urzędu Miasta jest dostępny aktualny harmonogram przeprowadzania tych testów. Równocześnie o takich ćwiczeniach zawsze są informowane lokalne media.

Pracownicy MCZK przeprowadzili działania organizacyjne w ramach przygotowań

do organizowanych w mieście Lublin imprez w ramach Światowych Dni Młodzieży. Podczas odbywających się imprez zapewniono aktywny udział w przedsięwzięciach zapewniających współdziałanie wszystkich instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo pielgrzymów.

W celu zwiększenia bezpieczeństwa pracowników oraz klientów w budynkach Urzędu Miasta zainstalowane 3 defibrylatory AED, które zostały rozmieszczone w Ratuszu oraz w budynkach Urzędu Miasta Lublin przy ul. Leszczyńskiego i ul. Wieniawskiej. Jednocześnie zorganizowane zostały szkolenia dla personelu przewidzianego do obsługi urzędów.

Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego zorganizowało oraz przeprowadziło szkolenie z zakresu zapobiegania, przygotowania oraz reagowania w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej na terenie instytucji. Szkolenia skierowane były do pracowników Urzędu Miasta Lublin oraz jednostek organizacyjnych: Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, Centrum Interwencji Kryzysowej, Miejskiego Urzędu Pracy w Lublinie oraz kierowców Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego. Ponadto ze środków MCZK wyprodukowano film instruktażowy skierowany do mieszkańców, w którym zostały zawarte informacje z zakresu prawidłowych zachowań w sytuacjach narażenia na zachowania przestępcze a także zaistnienia sytuacji kryzysowej o znamionach ataku terrorystycznego.

Dokonywano aktualizacji informacji zamieszczanych na stronie internetowej Urzędu Miasta w zakładce „Zarządzanie kryzysowe”. Publikowane są tam najważniejsze informacje nt. działalności MCZK jak również zawiera ona szereg przydatnych porad i zaleceń w przypadku wystąpienia zdarzeń niekorzystnych, a także prognozy pogody, treningi i harmonogramy uruchamiania syren czy też postępowanie w przypadku udzielenia pierwszej pomocy medycznej.

W roku 2016 kontynuowano współpracę z firmą Net-Mobile dzięki czemu na bazie portalu pogodynka.pl rozsyłane były, w postaci krótkich wiadomości tekstowych, informacje o wydanych przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej komunikatach i ostrzeżeniach meteorologicznych dotyczących obszaru województwa lubelskiego. Wiadomości takie otrzymywali pracownicy referatu MCZK, kierownictwo Wydziału Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego oraz Urzędu Miasta Lublin. W ramach osłony meteorologicznej miasta rozszerzono współpracę z firmą MeteoSky w sprawie opracowywania, przesyłania i publikowania indywidualnych, aktualnych prognoz pogody oraz ostrzeżeń dedykowanych dla miasta Lublin. Dodatkowa współpraca dotyczy stałej konsultacji telefonicznej z dyżurnym meteorologiem.

Ze środków MCZK zakupiony i wdrożony został system pozycjonowania radiotelefonów GPS na potrzeby Straży Miejskiej Miasta Lublin oraz służby dyżurnej

MCZK. Również ze środków MCZK zakupiony został sprzęt cyfrowy do łączności radiowej dla Straży Miejskiej Miasta Lublin.

Na oficjalnej stronie internetowej Urzędu kontynuowano prowadzenie zakładki „Komunikaty i ostrzeżenia”, w której są umieszczane, przez dyżurnego MCZK, aktualne ostrzeżenia meteorologiczne oraz komunikaty. W roku 2016 umieszczono 67 ostrzeżeń oraz 1 komunikat.

W wyniku analiz działań i nałożonych zadań wynikła konieczność kontynuowania współpracy z firmą, która zapewnia realizację usług z zakresu ratownictwa technicznego, prac ziemno - wyburzeniowych oraz przeciwpowodziowych, prowadzonych w ramach zadań z zakresu zarządzania kryzysowego.

W ramach systemu wczesnego ostrzegania prowadzony jest stały monitoring meteorologiczny, poziomu wód w rzekach miasta oraz zanieczyszczenia powietrza.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa pracownikom zatrudnionym w Urzędzie Miasta Lublin i ochronę infrastruktury zapewniającej bezpieczne i ciągłe funkcjonowanie organów administracji publicznej sporządzono dokumentację planistyczną, obejmującą procedury wzmocnienia systemu ochrony obiektów, urzędzeń i instalacji dla przeciwdziałania wystąpieniu zdarzenia o charakterze terrorystycznym lub sabotażowym i minimalizacji ich skutków. Skoordinowano wykonanie w Urzędzie Miasta Lublin oraz w instytucjach podległych Prezydentowi Miasta przedsięwzięć i procedur systemu zarządzania kryzysowego stosownie do wprowadzonych w okresie od 20 lipca do 1 sierpnia 2016 r. odpowiednich stopni alarmowych ALFA i BRAVO-CRP.

Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego stale korzysta z Centralnej Aplikacji Raportującej przesyłając za jej pomocą dobowe oraz doraźne raporty dotyczące występujących na terenie miasta zdarzeń ujętych w katalogu wdrażanej aplikacji. Raporty są generowane przez dyżurnego MCZK a następnie wysyłane do Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego.

W 2016 roku pracownicy MCZK wprowadzili do systemu DART 708 zdarzeń na terenie Miasta Lublin. Odnotowano zdarzenia o następującym charakterze: zdarzenia na drogach – 602, zagrożenia naturalne (opady śniegu, podtopienia, powalone drzewa) – 20, zdarzenia techniczne (awarie wodociągowe, ciepłownicze, itp.) – 19, pożary w mieszkaniach i kamienicach – 28, zagrożenia terrorystyczne – 7 oraz zakwalifikowane jako inne/różne – 39. Przeglądy stanu utrzymania rzek i urzędzeń wodnych w 2016 r. nie wykryły żadnych zagrożeń. Drożność koryt rzecznych jest dobra. Pod koniec roku 2016 na zaporze czołowej Zalewu Zemborzyckiego została przeprowadzona konserwacja i modernizacja systemu monitoringu wizyjnego, czujników przepływu, poziomu wody i przesunięć sejsmicznych. Całość urzędzeń jazu jest elektronicznie monitorowana a sygnał przesyłany do MCZK.

W ramach modernizacji systemu powiadamiania o zagrożeniu powodziowym na terenie miasta, zostały wymienione wszystkie stacje pomiarowe e-HydroLOG oraz wdrożona została nowa aplikacja wizualizacji danych „Hydrowskaz”.

Zgodnie z zapisami ustawy Prawo o zgromadzeniach MCZK prowadziło całodobowe przyjmowanie, przesyłanie oraz publikację na stronach BIP Urzędu Miasta Lublin zgłoszeń zamiaru przeprowadzenia zgromadzenia publicznego w trybie uproszczonym. Przyjęto 106 zgłoszeń w trybie uproszczonym o zgromadzeniach publicznych.

W 2016 roku Miejski Magazyn Przeciwpowodziowy znajdujący się w budynkach KM PSP przy ul. Szczerbowskiego podlegał okresowym przeglądom a jego stan został sprawdzony i nie wymagał uzupełnienia.

Działania z zarządzania kryzysowego realizowane były przez 8 pracowników zatrudnionych w systemie całodobowym.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE MONITORINGU WIZYJNEGO MIASTA LUBLIN.

W ramach działań Centrum Monitoringu Wizyjnego prowadzono stałą obserwację obszaru objętego zasięgiem kamer, rejestrację oraz obsługę zarejestrowanego materiału. Nagrane przez wszystkie kamery materiał jest przechowywany na dyskach przez okres 30 dni. W przypadku zaistnienia takiej konieczności wybrane nagrania były archiwizowane na płytach DVD a następnie wykorzystywane do celów procesowych.

W ramach działań Centrum Monitoringu Wizyjnego dokonano zakupów mających na celu doposażenie CMW w sprzęt niezbędny do jego sprawnego funkcjonowania, w tym m.in.: płyt DVD i okablowania. Uiszczano opłaty za zużycie energii elektrycznej zasilającej punkty monitoringu zlokalizowane m.in. przy ul. Braci Wieniawskich, ul. M.C. Skłodowskiej 30, ul. Lubartowskiej 19, ul. Lubartowskiej 49, ul. Rynek 5, ul. Radości 9, ul. Kunickiego 52, ul. Bursztynowej 1, ul. Krakowskie Przedmieście 50, ul. Krakowskie Przedmieście 29, ul. Witosa, ul. Orkana, ul. Kunickiego 15, ul. Rybnej 9, ul. Rynek 14, ul. Lubartowskiej 35, Unicka 2, Męczenników Majdanka 47, 1 Maja 29, Zygmuntofskie 5, Narutowicza 80a, Zamojska 43, Plac Zamkowy 10. Dokonywano napraw uszkodzonych kamer i innych elementów monitoringu oraz comiesięcznego mycia kloszy kamer wchodzących w skład systemu.

Monitoring wizyjny znacząco przyczynia się do poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego poprzez działanie prewencyjne – widok kamery odstrasza potencjalnych sprawców przestępstw i wykroczeń. Ponadto, dzięki pracy operatorów monitoringu udało się utrwalić przebieg różnych zdarzeń takich jak bójki, pobicia, kradzieże i włamania itp. opisanych często w prasie i telewizji. Nagrania z kamer pomagają także wyjaśnić szereg

spornych zdarzeń drogowych itp. W roku 2016 służbom uprawnionym na ich prośby przekazano około 2000 płyt DVD z utrwalonym materiałem dowodowym.

W Centrum Monitoringu Wizyjnego zatrudnionych jest 19 pracowników pracujących w systemie całodobowym.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU PUBLICZNEGO.

Działania w przedmiotowym zakresie realizowane były przez 5 pracowników referatu ds. bezpieczeństwa i porządku publicznego. W 2016 r. wydano 54 decyzje - zezwolenie na zorganizowanie imprez masowych o charakterze artystycznym oraz sportowym. Wydanie każdej decyzji poprzedzone było dokładnym sprawdzeniem stanu przygotowań organizatora do przeprowadzenia imprezy, w tym analizą dokumentów określających stan techniczny obiektu oraz opinii podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo. W związku z powyższym pracownicy Wydziału wielokrotnie kontrolowali zgodność przebiegu imprez masowych z warunkami określonymi w zezwoleniu.

Przyjęto 143 zawiadomienia o organizacji zgromadzeń publicznych, z czego 37 zgromadzeń organizowanych w trybie zwykłym i 106 w trybie uproszczonym. Szczegółowe informacje nt. planowanych zgromadzeń każdorazowo przekazywano do Komendy Miejskiej Policji w Lublinie i Straży Miejskiej Miasta Lublin.

Zorganizowano 4 posiedzenia Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego, podczas których omówiono m. in. następujące kwestie:

- przyjęto informację Komendanta Miejskiego Policji w Lublinie nt. realizacji porozumienia w sprawie zorganizowania w 2015 r. służb ponadnormatywnych funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie oraz osiągniętych efektów,
- przyjęto informację o stanie bezpieczeństwa w mieście za 2015 rok, w tym o realizacji Programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli – „Bezpieczny Lublin”,
- przyjęto informacje Komendanta Miejskiego Policji, Komendanta Straży Miejskiej Miasta Lublin oraz Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej o realizacji zadań w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli w 2015 r.,
- przyjęto informację Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Lublin w 2015 roku oraz informację Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego miasta Lublin nt. działalności służb nadzoru budowlanego miasta Lublin,
- omówiono stan przygotowań do organizacji i zabezpieczenia Lubelskich Dni Kultury Studenckiej 2016,

- omówiono stan przygotowań do zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom podczas „Sezonu Turystycznego”,
- omówiono zagrożenia ekologiczne związane ze spalaniem odpadów,
- omówiono organizację i zapewnienie bezpieczeństwa w mieście w zakresie zabezpieczenia oraz odholowania pojazdów transportujących towary niebezpieczne,
- omówiono perspektywy rozwoju monitoringu miejskiego w miejscach o najwyższym wskaźniku przestępczości,
- przedstawiona została informacja o doświadczeniach wynikających z wprowadzenia ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 o nieodpłatnej pomocy prawnej,
- omówiono stan bezpieczeństwa w ruchu drogowym – wypadki drogowe z udziałem pieszych na terenie miasta Lublin, miejsca niebezpieczne dla pieszych uczestników ruchu drogowego,
- omówiono stan przygotowań oraz koordynację służb miejskich działających w obszarze zabezpieczenia społecznego na rzecz osób bezdomnych, samotnych i potrzebujących wsparcia w celu zapobiegania negatywnym skutkom zimy,
- omówiono zagrożenia dla mieszkańców wynikające z obecności zwierząt w przestrzeni publicznej – współpraca organów administracji samorządowej oraz służb, inspekcji i straży w prowadzeniu działań przeciw epidemiologicznym,
- przedstawiono inicjowanie, przygotowywanie i wdrażanie przedsięwzięć z zakresu profilaktyki społecznej w oparciu o zagrożenia występujące na terenie miasta,
- omówiono prowadzone działania edukacyjne i informacyjne dla dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa,
- zaopiniowano projekt budżetu Miasta Lublin na 2017 rok w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego.

W trakcie prac Komisji jej członkowie podnosili różnego rodzaju kwestie związane z zapewnieniem bezpieczeństwa mieszkańcom miasta. W ramach prac członkowie Komisji wystąpili do Dyrektora Zarządu Dróg i Mostów w Lublinie wnioskiem o zabezpieczenie filarów wiaduktu kolejowego przy ul. Diamentowej.

Szczegółowa informacja nt. prac Komisji została zawarta w sprawozdaniu z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego za 2016 rok, z którym Rada Miasta Lublin zapoznała się podczas sesji w dniu 2 lutego 2017 r.

Biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa na wodzie osobom korzystającym z Zalewu Zemborzyckiego, zawarto z Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym w Lublinie umowę, w ramach której ratownicy w okresie od 6 czerwca do 25 września 2016 r., w dni wolne od pracy i święta pełnili patrole oraz podejmowali działania ratownicze w przypadku wystąpienia zagrożeń.

W 2016 r. do Wydziału Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego wpłynęło 41 wniosków o umorzenie, rozłożenie na raty lub odroczenie terminu płatności należności powstałych z tytułu grzywien nałożonych w drodze mandatów karnych wystawionych przez Straż Miejską Miasta Lublin.

Pracownicy WBMiZK w ramach realizacji programu „Bezpieczny Lublin” inicjowali oraz brali udział w wielu przedsięwzięciach ukierunkowanych na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców oraz na kształtowanie bezpiecznych zachowań. W ramach ww. działań podejmowane były następujące inicjatywy:

1. Sfinansowano zakup nagród w konkursach realizowanych w ramach Programu „Bezpieczny Lublin” m.in. w konkursie „Jestem Bezpieczny”, „VII Międzyprzedszkolna Spartakiada Sportowa”, „Bezpieczny Przedszkolak”.
2. W ramach akcji „Mikołajki” sfinansowano zakup drobnych upominków dla dzieci przebywających na oddziałach dziecięcych Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Lublinie, Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Lublinie oraz Lubelskim Hospicjum dla Dzieci im. Małego Księcia. Pracownicy WBMiZK wraz z funkcjonariuszami Komendy Miejskiej Policji w Lublinie wzięli udział w spotkaniach z małymi pacjentami, podczas których przeprowadzono pogadanki profilaktyczne a dzieciom wręczono upominki.

Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego sprawuje także nadzór nad realizacją zadań wykonywanych przez Straż Miejską Miasta Lublin oraz współpracuje i wykonuje czynności związane ze sprawowaniem przez Prezydenta Miasta Lublin zwierzchnictwa nad Komendą Miejską Policji w Lublinie oraz Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie. Wykonywanie ww. czynności polega przede wszystkim na bieżącej ścisłej współpracy, stałej wymianie informacji, organizacji spotkań, narad oraz odpraw zadaniowo – rozliczeniowych.

DYREKTOR
Wydziału Bezpieczeństwa Mieszkańców
i Zarządzania Kryzysowego
Urzędu Miasta Lublin

Jerzy Ostrowski

Prezydent Miasta Lublin

dr Krzysztof Żuk